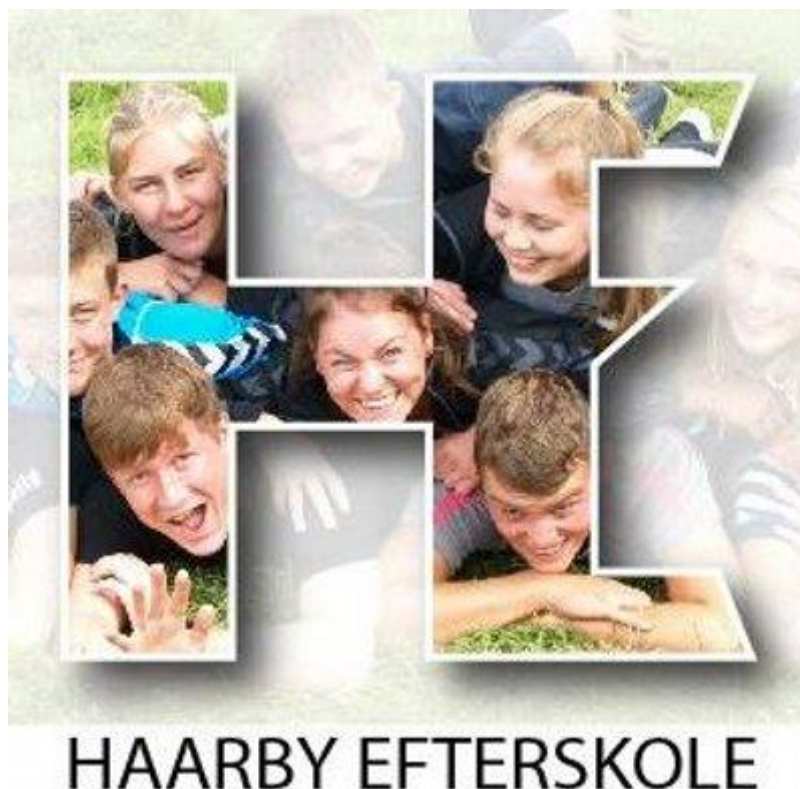

Indholdsplaner: Haarby Efterskole 2018-2019

Haarby efterskole er 20 år gammel og har til huse i det gamle plejehjem Tjørnely. Skolens grundlæggere er Henning og Else Madsen og siden skolens start er der blevet bygget nye klasselokaler, multisal, fitnessrum, udvidet spisesalen, anlagt fodboldbaner og samtlige værelser har fået nyt inventar.

HE's profil er studieretninger og idrætslinjer. Eleverne skal vælge mellem 4 studieretninger og 4 idrætsgrene: business, international, science og fitness samt fodbold, håndbold, badminton og dans. Der er kun 10. klasser på skolen og der er plads til 120 elever på de 40 værelser. Alt er under et tag så eleverne kan trygt færdes på hele skolen uden at skulle udenfor.

Efterskolernes hovedsigte er livsoplysning, folkelig oplysning og demokratisk dannelse, hvilket Haarby Efterskole efterlever i såvel undervisningen, det pædagogisk tilrettelagte samvær og det øvrige samvær.

Indholdsfortegnelse:

Haarby Efterskoles værdigrundlag - side 3

Haarby Efterskoles mission & vision – side 4

Haarby Efterskoles pædagogiske praksis - side 5

Studieretninger: Business, International, Science og Fitness - side 7

Linjeidræt: Håndbold, Fodbold, Dans og Badminton - side 16

Valgidræt - side 17

De boglige fag:

Dansk - side 7

Engelsk - side 18

Tysk - side 20

Goethe tysk - side 22

Cambridge engelsk - side 23

Spansk - side 25

Fransk - side 26

Matematik – side 27

Fysik/kemi - side 28

Uddannelsesvejledning - side 29

Kreativt projekt - side 30

Samlinger - side 30

Fritiden - side 30

Praktisk arbejde på HE - side 31

Stilletimen - side 31

Elevtrivsel:

Kontaktgrupper – side 31

Individuelle samtaler - side 32

Rejserne på HE:

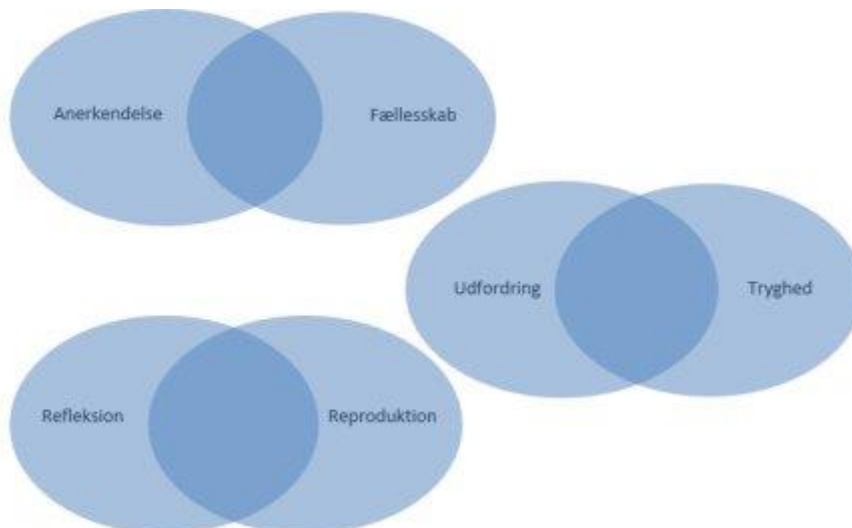
Sportsrejse – side 33

Skitur – side 33

Studierejse - side 34

Haarby Efterskoles Værdigrundlag

I vores daglige arbejde på Haarby Efterskole har vi altid tre værdier med i baghovedet. Med afsæt i værdierne; anerkendelse, udfordring og refleksion forholder vi os til undervisning, udvikling, konfliktløsning og tilrettelæggelse af arbejdsgange. Vi ser disse værdier som dele af værdi-par, der hver især indeholder spændingsfelter, som altid danner udgangspunkt for vores relationelle arbejde.

Vi forsøger altid at **anerkende** den enkelte og at se, høre og forsøge at forstå, hvordan virkeligheden ser ud fra hans/hendes side. Samtidig har vore valg i hverdagen og gennem livet konsekvenser for os selv og de **fællesskaber**, vi indgår i; Derfor skal der altid ske en afvejning mellem individuelle hensyn og hensynet til det spirende og forpligtende fællesskab.

Vores hensigt er altid at **udfordre**, fordi vi tror på, at vi udvikler os, når vi tør træde ud af vores **tryghedszone**. Samtidig er vi bevidste om, at forudsætningen for at turde gå derud er, at vi grundlæggende føler os trygge i alle læringsprocesser.

Vi kræver af os selv og hinanden, at vi **reflekterer** over praksis, og at der altid er plads til at undres og stille spørgsmål. Vi tror på værdien af traditioner, hvor det giver mening, men tager hele tiden stilling til, om de skal fornyes eller reproduceres.

Haarby Efterskoles mission

Haarby Efterskole tilbyder 10. klasse i et anerkendende undervisnings- og læringsmiljø, hvor der er fokus på sport, faglig fordybelse og fællesskabende oplevelser. Hos os er det trygge miljø og de gode relationer afsættet for aktiv deltagelse i fællesskabet.

Vi motiverer til udvikling, så eleverne efter 10. klasse på HE, føler sig afklarede og parate til at gennemføre en ungdomsuddannelse. For at sikre udvikling for den enkelte, udfordrer vi vores elever i personlige, sociale, faglige og fysiske sammenhænge. Fagligheden på Haarby Efterskole skal ses i dette lys, og vi forpligter os på at arbejde med hver enkelt elevs potentialer. Derfor arbejder vi på at øge bevidstheden omkring egen læring, trivsel og sundhed.

På Haarby Efterskole har vi fokus på at fremme den enkeltes vilkår for at indgå i sociale sammenhænge. Derfor er vi opmærksomme på, hvordan de hver især indgår i fællesskabet og sammen med andre udvikler sig. I dannelsen af vores elever, betragter vi det som væsentligt, at de bliver i stand til at reflektere over og handle ansvarsfuldt i forhold til egne og omverdenens værdier.

Haarby Efterskoles vision

Haarby Efterskole vil kendes for vores evne til at skabe et trygt miljø, hvor eleverne er involveret i deres egen personlige, sociale og faglige udvikling. Vi ønsker at blive valgt for vores evne til at skabe gode vilkår for udvikling af kompetencer, som skaber livsduelige mennesker.

Vi vil være kendt som efterskolen, hvor man arbejder seriøst og ambitiøst med at forberede eleverne optimalt til de efterfølgende ungdomsuddannelser. Vores fokus på faglig fordybelse skal kendetegnes ved, at alle elever mærker et fagligt løft og bliver i stand til at reflektere over deres egen læring - alene og sammen med andre. Dette skal komme til udtryk i både det sportslige fokus og i det boglige arbejde.

Som arbejdsplads vil Haarby Efterskole være et sted, hvor alle ansatte udvikler sig kontinuerligt. Gennem samarbejde og kompetenceudvikling søger vi at udvikle på læreprocesser, hvor dialog, samskabelse, kreativitet og relationelle kompetencer er i højsædet. Eleverne skal kunne genkende disse aspekter i deres hverdag.

Haarby Efterskole vil være en moderne efterskole med tidssvarende faciliteter, der samtidig lader sig inspirere af tidens tendenser indenfor pædagogik og didaktik. Vores pædagogiske praksis skal afspejle den samtid vi er en del af, og bære præg af kompetente medarbejdere og motiverede elever.

Haarby Efterskoles pædagogiske praksis

På Haarby Efterskole arbejder vi målrettet med elevernes personlige, faglige og sociale udvikling i forskellige sammenhænge. I denne beskrivelse vil det fremgå, hvilket læringssyn vi har og arbejder ud fra.

Beskrivelserne for de enkelte fag, aktiviteter og arrangementer, der finder sted i løbet af året, kan man læse mere om i [indholdsplanerne](#).

Fra skoleåret 2016/17 har eleverne fået **færre karakterer i hverdagen**, og vi har i stedet arbejdet med **formativ vurdering**. Eleverne reflekterer nu meget mere over deres egen læring!

Bliv klogere her på siden - og læs artiklerne om projektet i Fyens Stiftstidende:

"Fokus på faglighed og udvikling"

"Ingen karakterer i tasken"

"Slut med karakterer - det udvikler os som lærere"

Beskrivelse af undervisnings- og læringsmiljøet

Feedback / feedforward af læreren og kammeraterne

Haarby Efterskole er kendetegnet ved, at eleverne aktivt forholder sig til deres egen læreproces. Det har stor betydning for læringen, at eleverne er i stand til at vurdere sig selv og evaluere egne læreprocesser. Disse formative processer, hvor læreren og eleverne løbende evaluerer og reflekterer over det lærte, har direkte indflydelse på effekten af elevernes læringsudbytte.

Lærerne bruger denne viden om, hvor langt eleven er kommet, til at tilrettelægge undervisningen, så læringen hele tiden peger fremad for den enkelte. Eleverne skal gerne have et billede af, hvor de er på vej hen samt, hvordan de kommer derhen. Evalueringer af læreprocessen foregår både ift. det mundtlige og skriftlige arbejde.

Vi kan se, at engagementet kommer med en dybere forståelse af, hvor man er på vej hen, samt hvordan man når sine mål.

Elevernes arbejde med skriftlige opgaver

Vi opfatter det skriftlige arbejde som en proces, hvor eleverne udvikler sig på mange parametre. Eleverne får i deres skriftlige arbejde ikke karakterer for deres arbejde. I stedet får eleverne feedback / feedforward, som skal anvendes til at forbedre opgaven.

Arbejdet med opgaven i anden omgang (efter man har fået feedback / feedforward) skal tvinge eleven til at reflektere over, hvilke "næste skridt" man må tage for at forbedre sin skriftlige opgave. Dette vil eleverne primært få tid til i undervisningen. Her vil eleverne også opleve at skulle kommentere på andre elevers arbejde og på den måde blive i stand til at finde tegn på læring hos hinanden.

På denne måde arbejdes der med skriveprocessen, og tilbagemeldingerne fra læreren og kammeraterne anvendes målrettet til at forbedre arbejdet. Når eleverne skal arbejde på denne måde med hinanden, kræver det at de har tillid til hinanden, og naturligvis er det noget, de skal vænne sig til. Lærerne har fokus på, at disse kompetencer skal læres af eleverne, og at de skal føle sig trygge i klassen.

Karakterer

Haarby Efterskole læner sig op ad forskningen omkring anvendelsen af karakterer, der på dette punkt bl.a. fortæller, at karakterer kan hæmme læringen hos den enkelte. I stedet for karakterer i hverdagen, vælger vi at arbejde med, hvordan eleven kan udvikle sig fagligt ved i højere grad at reflektere over det, eleven kan gøre bedre til næste gang. Lærerne arbejder derfor med at give kommentarer til det skriftlige arbejde, der får eleven til at tænke over sit næste skridt.

Af disse årsager indgår karakterer ikke i det skriftlige arbejde før man får sine standpunktskarakterer i oktober/februar. Disse, samt årskarakterer, er de eneste karakterer eleverne modtager i løbet af året. Denne måde at evaluere elevernes læringsprogression anvender vi bevidst, da vi kan se, at vores elever motiveres af det og lærer mere.

Lektier

Lektier er en væsentlig del af den faglige udvikling, men vil være afbalanceret ift. de øvrige aktiviteter efterskolelivet byder på. Vi er af den overbevisning, at det ikke er mængden af lektier, der definerer kvaliteten af undervisningen og dermed læringen, men mere måden lektier anvendes i udviklingen af den enkelte elevs faglighed.

Prøver

På Haarby Efterskole er prøverne obligatoriske, da vi tror på, at øvelsen kan være meget nyttig inden man skal videre med sin ungdomsuddannelse. De fag man har, skal man derfor gå til prøve i.

IT i undervisningen

IT har en væsentlig plads i vores måde at tilrettelægge læringsforløb på. I de forskellige fag indgår IT som en naturlig del af undervisningen, og eleverne forventes at medbringe en pc. Lærerne anvender bl.a. Google Apps for Education ifm. evaluering af elevernes læringsprogression og deres evne til selvurdering.

Beskrivelse af kontaktgruppen og det sociale rum

Alle elever er en del af en kontaktgruppe i løbet af skoleåret. Hver kontaktgruppe har en kontaktlærer tilknyttet, som har ansvaret for ca. 10 elever. Kontaktgruppen er et af de mindre fællesskaber, hvor man hver uge på kontaktgruppemødet får mulighed for at reflektere over sit eget efterskoleophold, kammeratskabet på værelset og sammenholdet i kontaktgruppen.

Vi vil gerne udfordre vores elever til at reflektere over samværet med de øvrige elever, samt hvordan de ser sig selv i det store fællesskab. Man skal som elev på Haarby Efterskole være en del af fællesskabet, og vi forventer, at man har lyst til at involvere sig i dette. Det relationelle arbejde vægter vi højt, fordi vi tror på, at den gode relation rummer en masse potentiale for personlig udvikling.

På denne måde skal eleverne kunne fungere i både de mindre fællesskaber (kontaktgrupper, klasser, linjer og studieretninger) samt det store fællesskab, som rummer alle elever. Vi arbejder med deres relationelle kompetencer og vil samtidig fokusere på deres udviklingspotentialer, således at de udvikler deres kompetencer som sociale mennesker.

Indholdsplaner for de forskellige fag, rejser, projektuge, kontaktgrupper og vejledning:

Vores pædagogiske praksis udspringer af vores værdigrundlag, mission/vision og efterskolernes hovedsigte. Alle indholdsplaner tager udgangspunkt i vores pædagogiske praksis (læringssyn, måde at tænke undervisning, læring, evaluering og socialt samvær).

Studieretninger:

Business
Formålsbeskrivelse:
<p>Målet er, at eleverne gennem undervisning i de tre fag: Business basics, business engelsk og business innovation tilegner sig grundlæggende viden teori og praksis omkring erhvervslivet. Eleverne udvikler både personlige og faglige kompetencer, der giver dem mulighed for at begå sig i sammenhænge, hvor innovative og reflektive, sproglige, økonomiske, marketings-kompetencer efterspørges. I løbet af året vil eleverne altså i stigende grad kunne deltage selvstændigt i kreative processer, hvor der er fokus på det merkantile, kommunikation, innovation og samarbejde. Året er delt op i forskellige projekter, der rummer mulighed for progression i læringsforløbet. I løbet af skoleåret er der 7 studieretningsdage, hvor eleverne fordyber sig i projekter, deltager i "Danish Entrepreneurship Award" konkurrencen og er på eksterne besøg. Del af studieretningen er også en studietur til Berlin hvor programmet indeholder mindst et relevant virksomhedsbesøg, og eleverne bliver medansvarlige for indholdet.</p>
Fag og plan for undervisningen:
<p>Business Basics:</p> <p>Delmål: At give eleverne en grundlæggende viden om begreber inden for virksomhedsøkonomi og afsætning, som efterfølgende gør dem i stand til at behandle praksisnære problemstillinger (se beskrivelse af målene for de forskellige perioder).</p> <p>Årsplan i overskrifter (beskrivelse af indhold som temaer):</p> <ol style="list-style-type: none">
1. periode: Indledende introduktion til virksomhedsbegrebet, som gør eleverne bevidste om, hvad en virksomhed er.
2. + 3. periode: At give eleverne et indblik i en virksomheds omverdensforhold (nær- og fjernmiljø). Introduktion til en virksomheds overordnede forhold herunder planlægning, ide, mål og afdækning af egne styrker og svagheder. "Analyse" af potentielle kunder.
4. periode: At give et indblik i, hvordan potentielle markeder afdækkes vha markedsanalyser samt en introduktion til konkurrenceforholdenes betydning for den enkeltes virksomhed. <p>Timetal: 80 min./ugen i 26 uger</p> <p>Metoder / arbejdsformer: Undervisningen vil være en blanding af teori og praksis. Den praksisnære del vil tage udgangspunkt i relevante cases. Der vil blive arbejdet både individuelt, parvis og i grupper.</p> <p>IT / undervisningsmaterialer: IT vil være en integreret del af den daglige undervisning. Undervisningsmaterialer: Erhvervsøkonomi til EUD/EUX - Systime (iBog) og Afsætning B til EUX - systime (iBog)</p> <p>Business engelsk:</p> <p>Delmål: Eleverne får via tekster, cases, videoklip og øvelser kendskab til en vifte af business-relaterede emner, og de engelske termer og begreber som hører til disse. Emnerne der arbejdes med er: Kulturforståelse og teori, interkulturelle kompetencer, marketing, reklamer, branding, innovation og virksomhedsetik. Eleverne bliver dermed i stand til at forstå og bruge business-termer på engelsk både mundtligt og skriftligt.</p> <p>Årsplan i overskrifter:</p> <ol style="list-style-type: none">
1. periode: Introduktion til begrebet "The American Dream" og dets indflydelse på kulturen i forretningsverdenen.
2. periode: Introduktion til marketing og advertising herunder forskellige modeller fx De 4 P'er og AIDA modellen.

3. periode: Introduktion til kulturbegrebet, Hofstedes kulturteori og interkulturelle kommunikationskompetencer.

4. periode: Introduktion til virksomhedsetik i forhold til arbejdsforhold, menneskerettigheder, miljø, fair trade og CSR.

Timetal: 80 min./ugen i 26 uger

Metoder / arbejdsformer: Undervisningen forgår på engelsk. Eleverne arbejder både individuelt, i par og i grupper. Undervisningen vil både være casebaseret, men også bestå af både lærer- og elevoplæg, pitches, interaktive online øvelser, analyser, diskussioner og skriveøvelser.

Læringsintentionerne og succeskriterierne for de forskellige emner og øvelser vil altid blive tydeliggjort, hvilket gør eleverne i stand til at evaluere sig selv og hinanden, ligesom underviseren også vil vurdere eleverne formativt.

IT / undervisningsmaterialer: FED Engelsk - Task-based Business English (iBog)

Undervisningssprog: Engelsk.

Business innovation:

Delmål: Målet med Innovation er at udvikle elevernes innovationskompetencer, herunder de 4 dimensioner: handling, kreativitet, omverdensforståelse og personlig indstilling.

(se <http://www.emu.dk/modul/innovation-og-entrepren%C3%B8rskab-vejledning-0>)

Gennem året skal eleverne lære at anvende og lede kreative processer, herunder bl. a. Ryslinge modellen og blive i stand til at anvende de lærte kompetencer til løsningen af konkrete cases.

Årsplan i temaer:

1. periode: Grundlæggende introduktion til begreber som projektledelse, kreative processer og innovation. Er bl.a. Ryslinge modellen. (<http://www.ryslinge-modellen.dk/>) Eleverne arbejder hen mod og deltager i Entreprenørskab Fondens "Danish Entrepreneurship Award" (idékonkurrencen), der afrundes med, at grupperne pitcher deres ideer for eksterne dommere til konkurrencens afslutningsdag i Fredericia Messecenter.

2. periode: I samarbejde med den professionelle håndboldklub HC Odense arbejder eleverne projektorienteret med temaet: Oplevelsesøkonomi og Sportsmarketing. Afslutningen på perioden er en fremlæggelse af elevernes projekter i samarbejde med HC Odenses ledelse.

3. periode: Periodens projekt sker på baggrund af opdrag fra skolens eksterne samarbejdspartnere. Projektet afsluttes med at eleverne pitcher foran de involverede virksomheder.

Timetal: 2 x 80 min./ugen i 26 uger

Metoder / arbejdsformer: Didaktikken vil variere mellem projektforsøg, teori, debat og elevoplæg.

IT / undervisningsmaterialer: Netbaseret research, Materialer fra Den Kreative Platform

Samarbejde med eksterne parter/netværk:

HCO, Montana, Cabinplant, andre virksomheder lokalt, regionalt, forældrenetværk.

Studierejse:

Studierejsen går til Berlin fra d. 1-5 april 2019. Indholdet er målrettet det arbejde der har været i løbet af året.

Studieretningsdage:

Der vil være 7 "SR dage", hvor der er fokus på at arbejde sammenhængende, eller tage ud af huset på ekskursioner, hvor indholdet er målrettet fagene/temaerne på studieretningen.

Evalueringsformer:

Eleverne vil løbende evaluere deres læreprocesser alene eller sammen med deres kammerater. Der gives løbende feedback fra lærerne og eksterne fagfolk.

Ansvarlige lærere:

Business Basics: Carsten Pedersen

Business Engelsk: Anne Baltser Pedersen

Business Innovation: Elsebeth Holtze Madsen og Claudia Ruthenberg (Koordinator Business)

International

Formålsbeskrivelse:

Målet er, at eleverne gennem undervisning i tre sprogfag samt fagene Global Perspectives og Community Services tilegner sig forståelse for og evne til at navigere i en global verden og samtidig lærer at bidrage til det nære samfund. Derudover, at eleverne udvikler både personlige og faglige kompetencer, der giver dem mulighed for at begå sig i sammenhænge, hvor stærke sproglige, projektrelaterede og refleksive kompetencer er forudsætninger for succes. I løbet af året vil eleverne i stigende grad kunne kommunikere på henholdsvis engelsk og tysk på avanceret niveau, mens de på spansk vil lære at begå sig i dagligdagssituationer. De vil løbende udvikle deres evne til at sætte dagsaktuelle nyheder og samfundsrelevante emner ind i en global, national og personlig kontekst og blive bedre i stand til at indtage deres plads i en foranderlig, informationstung og inter-relateret verden

Fag og plan for undervisningen:

Global Perspectives (GP):

Året er for så vidt angår faget Global Perspectives delt op i fire perioder. Disse er tilrettelagt med temaer og projekter af forskellig observans på en måde, der giver progression i læringsforløbet.

GP: Mål med perioderne:

1. periode: 'My country and I'. Målet er, at eleverne tilegner sig grundlæggende viden om *indsamling, sammenfatning, analyse og kommunikation* af information samt, at de lærer at skelne imellem forskellige slags informationer og udvikler en kildekritisk tilgang til informationssøgning. Færdighederne øves med udgangspunkt i emner relateret til det danske samfunds historie og institutioner.
2. periode: 'Outlook to the world'. Målet er, at eleverne omsætter den viden, de har erhvervet i første periode og stiller skarpt på et emneområde, de ønsker at researche. De lærer at *planlægge og opstille research spørgsmål* og belyse dette fra forskellige perspektiver - globalt, regionalt og personligt samt at skelne mellem årsag og virkning på forskellige planer. Derudover opøver eleverne evnen til at *evaluere* egen læring og bidrag til en læringsproces samt deres selvindsigt vis a vis forskellige emneområder. Perioden afsluttes med en individuel rapport.
3. periode: "Making an impact with others". Målet er, at eleverne lærer - samtidig med at de forfiner de færdigheder, som er opøvet i perioderne 1 og 2 - at *samarbejde* om planlægningen af, fordybelsen i og gennemførelsen af et udkomme, der flytter andres viden om og opmærksomhed på et givent emne. Perioden afsluttes med en grupperapport og et 'outcome'.
4. periode: "Across cultures". Målet er, at eleverne vælger et emne af global vigtighed og fordyber sig i dette. De anvender de færdigheder, som er øvet undervejs med henblik på at blive aktive, globale indbyggere med troen på, at de kan bidrage til og har indflydelse på den globale udvikling. Perioden afsluttes med en individuel rapport.

Timetal GP: 2 x 80 min/ugen i 26 uger

Arbejdsmetoder: Eleverne arbejder både individuelt, i par og i grupper. De vil blive løbende formativt vurderet. Undervisningen vil være færdighedsbaseret og bestå af læreroplæg, interaktive online øvelser, elevfremlæggelser, klassediskussioner og diverse skriftlige øvelser.

Undervisningssprog: engelsk

Community Services (CS):

Faget Community Services er delt op i to perioder.

Mål: At give eleverne en forståelse af og tro på, at 'everything is possible and one person can make a difference'. Eleverne lærer at *samarbejde* om at lave sociale behovsanalyser, *identificere* mulige tiltag, der kunne imødekomme nogle af disse behov samt *udvikle* og *gennemføre* konkrete tiltag til at afhjælpe behovene. Der samarbejdes med lokale aktører, og eleverne vil i grupper lave små projekter/events for at bidrage til lokalsamfundet.

5. periode: (11 uger i perioden uge 34 - 46): Projekter/events gennemføres i uge 45 eller 46.

2. periode: (11 uger i perioden uge 1 - 17): Projekter/events gennemføres i uge 16 eller 17

Timetal: 1 x 80 minutter/ugen i 22 uger

Arbejdsmetoder: Eleverne arbejder i grupper. Undervisningen vil være casebaseret, men også bestå af tværfaglige opgaver med dansk, lærer- og elevoplæg, pitches, analyser, diskussioner, evalueringer og skriftlige øvelser.

Undervisningssprog: dansk

Cambridge English (CE)/ Folkeskolen FP10:

Mål: At styrke elevernes evne til at kommunikere effektivt både mundtlig og skriftligt. Eleverne lærer forskellige læsestrategier, at forstå, udvælge og organisere informationer fra forskellige kilder, at genkende ideer, meninger og holdninger og sammenhængen imellem disse. Ydermere lærer de at skrive i forskellige genrer og mundtligt at beskrive, diskutere og analysere en række forskellige emner som kompetente, selvsikre og ligeværdige samtalepartnere.

Timetal: 2 x 80 minutter/ugen i 28 uger

Arbejdsmetoder: Eleverne arbejder individuelt, parvis og i grupper. Undervisningen er færdighedsbaseret. Der veksles mellem lærer- og elevoplæg, færdighedstests, interaktive online aktiviteter, lege og diverse øvelser.

Afsluttes med tre Cambridge evaluerede eksamener:

- Mundtlig eksamen á ca. 15 minutter
- Lytteeksamen á ca. 50 minutter
- Læse- og skriveeksamen á 2 timer

Afsluttes med Folkeskolens mundtlige samt skriftlige prøve på FP10-niveau (hjælp CU...)

Undervisningssprog: engelsk

Goethe tysk (GT):

Mål: At træne eleverne i at lytte, læse, skrive og tale tysk i realistiske og yderst vedkommende hverdagsituationer for dermed at give dem mulighed for at få et internationalt anerkendt sprog certifikat udstedt af Goethe-instituttet. Goethe-Instituttet er Tysklands kulturinstitut, som er aktivt over hele verden. De støtter kendskabet til det tyske sprog i udlandet og plejer det internationale kulturelle samarbejde. Med et Goethe- certifikat er man ekstra godt stille , hvis man f.eks. ønsker at tage et studieophold eller job i udlandet eller blot ønsker at have ekstra gode kort på hånden i et fremtidigt karriereforløb

Timetal: 2 x 80 minutter om ugen

Arbejdsmetoder: Der er ikke noget pensum eller krav om større skriftlige opgaver. Goethe tysk har en yderst kommunikativ tilgang til sproget, hvilket bl.a betyder, at al undervisning og samtale i klassen foregår på tysk, og at grammatikken bliver lagt ind som en naturlig del af træningen af de 4 kompetencer: læse, lytte, skrive, tale. Der er stort fokus på opbygning af ordforråd, og eleverne trænes grundigt i de 4 forskellige prøveformer: Lesen, Hören, Schreiben, Sprechen.

Prøverne kan tages på forskellige niveauer inden for den europæiske referenceramme for sprog: fra A1 (begynder) til C2 (modersmål). Eleverne vælger selv i samråd med læreren, hvilket niveau, de ønsker at gå til prøve i. **Undervisningen:** De fleste af vores elever ender omkring niveau A2 til B1. Den mundtlige prøve er en par-prøve, og eleven har medindflydelse på valget af egen eksamenspartner.

Goethe-Zertifikat A2:

Lesen: 30 minutter

Hören: 30 minutter

Schreiben: 30 minutter

Sprechen: 15 minutter i alt pr. par

Goethe-Zertifikat B1:

Lesen: 65 minutter

Hören: 40 minutter

Schreiben: 60 minutter

Sprechen: 15 minutter i alt pr. par

Prøverne vurderes ud fra den 4 delte tyske karakterskala med begreberne:

Sehr gut, Gut, Befriedigend og Ausreichend. Man skal opnå 60% rigtige for at bestå.

Undervisningssprog: tysk

Spansk (SP):

Mål: at introducere eleverne til det spanske sprog i både talt og skrevet form, således at de tilegner sig et grundlag for at kunne klare sig i hverdagsituationer. Der undervises i spansk basisgrammatik, således at eleverne opnår en forståelse sprogets opbygning, samtidig arbejdes der også med elevernes kommunikative færdigheder. Gennem undervisningen får eleverne ydermere indblik i dele af de spansktalende landes kultur, historie og samfundsforhold. Faget har således to centrale emner:

- Kommunikative færdigheder - på skrift og i tale
- Samfunds- og kulturforhold i spansktalende lande

Faget skal ses som et forberedende fag til de gymnasiale uddannelser, og målet er at give eleverne lyst til at beskæftige sig yderligere med de spansktalende lande og deres sprog.

Timetal: 2 x 80 minutter om ugen

Arbejdsmetoder: Undervisningen veksler mellem decideret klasseundervisning og individuelt eller parvist elevarbejde. Der veksles i forskelligt materialebrug, samtidig med at der også veksles mellem mundtlige og skriftlige aktiviteter.

Eksamen: Som afslutning på faget afvikles en skriftlig intern prøve i slutningen af skoleåret. Denne prøve er tilrettelagt af skolens spansklærer. Alle der har modtaget spanskundervisning deltager i prøven, der bedømmes efter 7-trinsskalaen.

Undervisningssprog: dansk og delvist spansk

Studierejse:

Studierejsten går til London fra d. 1.-5. april 2019

Studieretningsdage:

Der vil fire gange om året være to SR-dage, hvor der er fokus på at arbejde sammenhængende, eller tage ud af huset på ekskursioner, hvor indholdet er målrettet fagene/temaerne på studieretningen.

Samarbejde med eksterne parter/netværk:

Der samarbejdes med forskellige eksterne partnere i CS og i forbindelse med Studieretningsdagene.

Det kan være Gymnastikhøjskolen i Ollerup, kunstneren Jens Galschiøt samt lokale partnere som f.eks. Røde Kors, Haarby Skole, Haarby Boldklub og de lokale plejehjem.

Evalueringsformer:

I GP evalueres eleverne formativt ud fra på forhånd opstillede 'assessment criteria'. Evalueringen foregår efter hver rapport med såvel en mundtlig som en skriftlig feedback.

I CS arbejder eleverne selv med at opstille succeskriterier for deres event og får feedback fra lærerne, men evalueres også direkte af målgruppen, som eventen er rettet mod.

I CE evalueres eleverne formativt ud fra på forhånd opstillede 'assessment criteria'. Evalueringen foregår løbende med anvendelse af diverse metoder: mundtlig, skriftlig, lærer - eller kammerat feedback, med fokus på enten indhold eller sprog.

Eleverne giver løbende læreren feedback på læringsmål - og metoder ved anvendelse af google analyseværktøjer.

I GT evalueres eleverne formativt ud fra de på forhånd opstillede krav fra Goetheinstituttet. Der vil være fokus på fremadrettet feedback ud fra den enkelte elevs resultater.

I SP evalueres eleverne formativt ud fra de mål, der er for faget. Evalueringen vil være såvel mundtlig som skriftlig; og den fremadrettet feedback vil tage udgangspunkt i den enkelte elev.

Ansvarlige lærere:

Global Perspectives: Anne Baltser Pedersen

Community Services: Annette Christensen

Cambridge Engelsk / Fp10-engelsk: Claudia Ruthenberg

Goethe Tysk: Elsebeth Holtze Madsen

Fitness

Formålsbeskrivelse:

Mål / delmål:

På Fitness-retningen opnår eleverne god fysisk kapacitet, grundlæggende idrætslige færdigheder, indsigt i kroppens bevægelsesmuligheder og forståelse for idrættens videnskabsområder.

Mål for 1. periode:

Eleverne opnår viden om betydningen af og forudsætningen for at være i god fysisk træningstilstand, og opnår en bred forståelse af sundhedsbegrebet samt hvordan fysisk aktivitet bidrager til fysisk, mental og social udvikling

Mål for 2. periode:

Eleverne udvikler evnen til at kombinere praktiske erfaringer med teoretisk viden i relation til træning og sundhed, og sættes i stand til kritisk at kunne analysere og vurdere forhold, der har betydning for den fysiske aktivitets indflydelse på kroppen.

Mål for 3. periode

Eleven kan vurdere samspil mellem krop, træning og trivsel i forskellige idrætter
Kreativitet/kobling. Eleven har viden om samspillet mellem koncentration, kropsbevidsthed og bevægelse.
Eleverne skal gennem alsidig idrætsundervisning opleve glæden ved at bevæge sig således, at de motiveres til livslang fysisk aktivitet.

Det centrale i faget Fitness er den fysiske aktivitet, som understøttes af viden fra de natur- og sundhedsvidenskabelige samt de humanistiske og samfundsvidenskabelige områder.

Gennem tilegnelse af idrætslige færdigheder opnås bevægelsesglæde, viden og erfaringer med kroppen og dens bevægelsesmuligheder.

Gennem fysisk aktivitet, træning af idrætslige færdigheder og ved inddragelse af teori giver faget; dels indsigt i den fysiske aktivitets betydning for sundheden, dels forståelse for idrættens kulturelle værdier.

I faget Fitness har vi forholdt os til Fælles Mål Idræt 10, samt faglige mål og formål for Idræt C fra gymnasiet. Lærings Intentioner er et mix fra begge.

I forhold til den pædagogiske praksis har vi specielt fokus på evalueringsformer. På HE arbejder vi med løbende formativ vurdering, hvilket også vil være i fokus på Fitness-retningen.

Fælles Mål Idræt 10:

- Eleven kan anvende idrættens kvaliteter og historiske udvikling i en alsidig idrætspraksis
- Eleven kan vurdere idrætskulturelle normer, værdier og relationer i et internationalt perspektiv
- Eleven kan vurdere samspil mellem krop, træning og trivsel i forskellige idrætter

Plan for undervisningen:

Årsplan i overskrifter:

1. periode - *Fokuspunkter:*

- *Tryghed*, Teambulding, Par-øvelser, Fællesskab
- *Refleksion*; Begrebsafklaring, Min rolle, Mit bidrag, evaluering
- *Ind i kroppen*: Knogler/led, Bevægbaner, Muskelgrupper
- *Hvad er sundhed*; Fysik, mental og social sundhed, selvbillede, Sociale medier, kropsidealer, sundhedsdebatten, samfundet.

Aktiviteter: Skovfitness, Stafet, Cirkeltræning, Crossfit, Spinning, Bodycontrol/heHatwave, Dance-fitness

Evaluering: Fremlæggelser/ekspertgrupper, Videoklip, Spørgsmål, Reflektionsark, logbog

2. periode

Fokuspunkter: Opvarmning, bevægelighedstræning/smidighed, styrke, kondition, hurtighed, grundlæggende anatomi og fysiologi, idrætspsykologi, kost og sundhed

Aktiviteter: styrketræning, TRX, tests, tabata, cirkeltræning, crossfit, plyometrisk træning, cirkeltræning., aerob, anerob træning

Evaluering:

Gennemførelse af tests individuelt/på andre. Udarbejdelse/undervisning af elever fra en anden skole.

3. periode

Fokuspunkter: koordination/teknik, træningsplanlægning/formidling,

Aktivitet: kano, klatring, kajak, rapelle, forskellige boldspil

Evaluering: Projekt/evaluering mindre rapport, hvor eleverne i grupper udvælger et fordybelsesområde. (ekstern censur)

Timetal: 2 moduler pr uge.

Metoder / arbejdsformer: Klasseundervisning, gruppearbejde.

IT / undervisningsmaterialer :

Vi anvender it i størstedelen af undervisningen. Herunder videooptagelser af egen teknik samt elevproducerede videoer.

Ud af huset (ekskursioner, studierejser, studieretningsdage):

Der vil 4 gange om året være "SR dage", hvor der er fokus på at arbejde sammenhængende, eller tage ud af huset på ekskursioner, hvor indholdet er målrettet fagene/temaerne på studieretningen.

Studierejsen går til Spindl i Tjekket 1-5 april 2019. Indholdet er målrettet det arbejde, der har været i løbet af året.

Samarbejde med eksterne parter/netværk:

Der vil være et tæt samarbejde med Køng Idrætsfriskole, Ollerup højskole, fitnessworld samt den lokale folkeskole.

Evalueringsformer

- Evalueringsformerne vil afspejle den undervisningsform, som har været præsenteret for eleverne.
- For hver af de tre perioder vil der dels blive opstillet overordnede mål og mål for det enkelte modul.
- efter hvert modul vil der evalueres både summativt og normativt i form af:
- interaktive tests på eksakt viden
- formidling i gruppe, på klassen eller til ekstern målgruppe
- individuelle tests (selvrefleksionsopgaver, herunder læringslog/træningslog)
- gruppeopgaver og projektarbejde.
- små skriftlige opgaver.

Ansvarlige lærere:

Majken Søndergaard Vann, Sandie Eilsø Fornes

Science**Formålsbeskrivelse:**

overordnede mål med linjen er, at eleven bevidst - og dygtiggøres om naturvidenskabelige problemer/problemstillinger og efterfølgende sættes i stand til at anvende denne viden.

Det er, at eleverne gennem undervisningen på Sciencelinjen får sat grundfagene matematik, biologi, fysik og kemi ind i en ny ramme, og oplever hvordan disse fag spiller sammen i en teknisk virkelighed.

Eleverne skal i løbet af året bl.a. arbejde med forskellige emner, hvor eleverne får et dybere kendskab til fysik, kemi, robotteknologi og sportsscience. Fokus er at eleverne arbejder undersøgende og eksperimenterende med disse emner i løbet af året.

et af året deltager eleverne i forskellige studieretningsdage hvor der sættes fokus på et specifikt emne indenfor Science området.

Fag og plan for undervisningen:

Der undervises i fagene fysik/kemi og science-fag.

Fysik/kemi:

Undervisningen tager udgangspunkt i slut- og fælles mål for faget Fysik/Kemi. Slutmål/fællesmål i fysik/kemi efter 10. klasses trin henvises til Undervisningsministeriets bekendtgørelse, som kan findes på flg. link: [Slutmål for 10. klasse.](#)

Timetal: 2 x 80 min./ugen i 24 uger.

Science-fag:

I dette fag arbejdes der året igennem med 3 gennemgående temaer, Robotteknologi, Kemi og Sports Science.

I al undervisning er der fokus på hvordan IT hjælpemidler kan anvendes til løsning af forskellige problemstillinger. I faget bygges videre på den FP10 matematik eleverne også undervises i, men med specielt fokus på elevernes hjælpemiddel- og modelleringskompetence, hvilket kommer til udtryk ved at vi arbejder i dybden med specifikke IT hjælpemidler og fokuserer på hvordan disse kan anvendes til at beskrive virkeligheden (modellering).

Timetal: 2 x 80 min./ugen i 24 uger.

Studierejse:

Studierejsen går til Berlin fra d. 1.- 5. april 2019. Indholdet er målrettet det arbejde, der har været i løbet af året.

Studieretningsdage:

Der vil i løbet af året blive afholdt SR (studieretningsdage), hvor der arbejdes koncentreret og sammenhængende med et eller flere emner. Der vil også være ekskursioner ud af huset, hvor indholdet er målrettet fagene/temaerne på studieretningen.

Evalueringsformer:

Eleverne vil løbende evaluere deres læreprocesser alene eller sammen med kammerater. Evalueringsformen vil overvejende være formativ, hvorved elevernes arbejde evalueres med et målrettet fokus.

Ansvarlige lærere:

Fysik/kemi undervisning og koordinator for retningen : Kristian Rud.
Sciencefag : Majken Søndergaard og Kristian Rud.
Sports Science : Kirsten Rendbæk, Marianne Moss og eksterne undervisere.

Idræt:

Håndbold
Formålsbeskrivelse:
Formålet med håndbold på Haarby Efterskole er at udvikle individet både taktisk, teknisk og fysisk. Der er endvidere fokus på de sociale sammenhæng, man som individ skal indgå i, i en holdsport.
Plan for træningen:
Vi træner håndbold 3 gange 1½ time om ugen på håndboldlinjen, og håndboldtræningen er kendetegnet ved, at vi har stor fokus på den individuelle tekniske udvikling af spillerne. Vi er 2 håndboldtrænere på gulvet til alle træninger, så der er mange muligheder for specialtræning. For eksempel er specialtræning for målmænd et område, vi har særligt fokus på. Den fysiske træning og herunder skadesforebyggende træning er også et område, vi prioriterer højt, og det indgår som et naturligt element af den daglige træning. En del af den grundlæggende fysiske træning vil også foregå i valgidrætsmodulet i form af triathlontræning. Den taktiske træning er naturligvis tæt forbundet med håndboldlinjens turneringsprogram, og den del vil op til kampe blive vægtet højere. Det er naturligvis også et fokuspunkt for vores træning, at vi kan udvikle spillerne taktisk, dvs. udvikle spilforståelsen og lære nye spilsystemer. Til dagligt træner piger og drenge til tider i samme hal, hvilket giver et godt socialt sammenhold på håndboldlinjen. Men en stor del af træningen foregår kønsopdelt eller opdelt efter niveau eller position, især med henblik på at kunne udfordre og udvikle alle spillere.
Evalueringsformer:
Der evalueres løbende med den enkelte spiller – det formative, ligesom spillerprofiler er en del af håndboldlinjen således, at både træner og spiller tager ansvar for den løbende udvikling og de mål, som vi i fællesskab har opsat.
Ansvarlige lærere:
Nikolaj Bruun & Ana Lyø.

Fodbold
Formålsbeskrivelse:
Formålet med fodbold på Haarby Efterskole er at udvikle individet både taktisk, teknisk, fysisk og mentalt. Der er endvidere fokus på de sociale sammenhæng, man som individ skal indgå i, i en holdsport.
Plan for træningen:
På Haarby Efterskole har vi både fodbold for piger og drenge. Man træner tre gange om ugen af 1 ½ time på vores egne baner, og om vinteren også på kunst samt indendørs. Vi har et individuelt og fagligt fokus på den enkelte spiller og dennes udvikling, inden for de fire store grundpiller i fodbold; teknik, taktik, fysik og mentalt, og vi arbejder bl.a. med videoanalyse og individuelle målsætninger. Vi har ambitioner på banen, og derfor deltager vi i efterskoleturneringen med alle vores hold, imens vores bedste hold deltager i skoleligaen.
Evalueringsformer:
Videoanalyse og individuelle samtaler (Min Vej)
Ansvarlige lærere:
Joachim Schødts, Martin Svane og Carsten Pedersen

Dans
Formålsbeskrivelse:
Dans er mange ting - og her er der udvikling, udfordring og anderledes oplevelser på programmet - både for nybegyndere, rutinerede og for drenge. Eleverne stifter bekendtskab med en bred vifte af

forskellige stilarter lige fra funk, showdance, streetdance, breakdance og meget mere, hvor kun fantasien sætter grænser.

Plan for træningen:

Formålet med undervisningen er at tilgodese alle, uanset forudsætninger, med lyst og energi til at bevæge sig i dansens og mangfoldighedens verden. Vi starter derfor med at udforme en danseplan ud fra holdets ønsker og sammensætning. Koreografi, musikforståelse og musikvalg indgår som et naturligt led i undervisningen, hvor der også er plads til medindflydelse og kreativitet.

Rammerne er i top med spejlvæg, super musikanlæg og "bonet gulv". Alt sammen faciliteter, der bidrager til et stimulerende dansemiljø, hvor vi også dyrker basistræning, der består af kondi-, smidigheds-, styrke- og balanceøvelser.

I årets løb er der forskellige anledninger og arrangementer, hvor holdet får mulighed for at optræde og vise, hvad de kan.

Evalueringsformer:

Spørgeskema, fællessnak mm.

Ansvarlige lærere:

Laila Allingham, Sara Lundø Sørensen, Sandie Eilsø fornes

Badminton

Formålsbeskrivelse:

Med fællesskabet for øje, skal eleverne udvikle og træne tekniske og taktiske færdigheder i badminton. Eleverne skal udvikle sig til at være medspillere og al undervisning i badminton på HE, har holdets udvikling i centrum.

Plan for træningen:

Den daglige træning på badmintonlinjen

Vi træner badminton 3 x 1 1/2 time om ugen. Træningen består af en teknisk og taktisk del, en fysisk del samt kamptræning. Alt sammen med et individuelt fokus. Humør er vigtigt for at opretholde en høj træningsmoral, så vores trænere søger at variere træningen med sjove og spændende øvelser. Vi er altid på gulvet med en ketcher i hånden, klar til at guide dig hvornår det skal være.

Taktisk

Vi arbejder på Haarby med kampen mod modstanderen og kampen med sig selv. Det handler om at vise overskud og om at analysere modstanderens træk for at kunne lave et modtræk. Der er fokus på at slå de rigtige slag på det rigtige tidspunkt og på at give den rigtige feedback for at få den næste vigtige sejr - én bold af gangen.

Videoanalyse af sig selv og andre er en stor del af moderne sport. Det har også en central placering i træningen på badmintonlinjen. Vi tegner og fortæller for at blive bedre til at forstå modstanderens og egen bevægelse på banen.

Den taktiske træning handler om arbejdet med den individuelle spiller, og om hvordan vi gør hinanden bedre som holdkammerater i en sund feedback kultur.

Teknisk

Benarbejde og slagteknik er centralt i badmintonsporten. Gentagelser gør mester, og derfor arbejder vi målrettet med slagteknik og benarbejde gennem hele året. Den rigtige progression og volume gør den tekniske træning til en vigtig spiller i udviklingen af dine badminton evner, året igennem.

Video af positur, slagteknik og benarbejde bruges til at videreudvikle tekniske færdigheder. Vi viser og finder i fællesskab de steder, hvor du kan forbedre dig - om det er rotationen i håndledet ved en maskeret clear eller mødet med fjerbolden ved nettet, for at placere det perfekte netdrop.

Fysisk

Badminton er en højintensiv idrætsgren, der stiller store fysiske krav til udøveren. En sportsgren, hvor kondition, udholdenhed og muskelstyrke baner vejen for sejr. Som i alle andre aspekter af

sport på Haarby Efterskole, handler det om, at eleven har lyst til at blive bedre - så vil vi hjælpe dig til at nå dine mål.

Evalueringsformer:

Videoevaluering af sig selv og andre er en stor del af moderne sport. Det har også en central placering i træningen på badmintonlinjen. Vi tegner og fortæller for at blive bedre til at forstå modstanderens og egen bevægelse på banen.

Ansvarlig lærer:

Anders L. Noer

Valgdræt

Formålsbeskrivelse:

Formålet med vores valgdræt er at få mulighed for at krydre ens efterskoleår med andre spændende sportsgrene, som man måske ikke har prøvet før og på dén måde fordre en alsidighed og ikke mindst nysgerrig indenfor flere sportsgrene, således eleverne får lyst til at prøve andet idræt end de normalt kender.

Fag og plan for træningen:

Idrætsvalgfagene skifter tre gange om året (tre perioder).

I 1. periode tilbydes der fx; amerikansk fodbold, ultimate, beachvolley, strandfodbold mm.

Perioden løber fra skoleårets start og indtil efterårsferien.

Eleverne vælger sig ind på aktiviteterne fra skoleårets start og forbliver på holdene/aktiviteten indtil perioden slutter. Aktiviteterne foregår typisk hver onsdag og torsdag.

I 2. periode foregår der turnustorsdag, hvor eleverne bliver inddelt i tre hold og skiftevis prøver noget forskelligt (3 gange ved samme idrætsaktivitet ad gangen)

Perioden løber fra efterårsferien og ca. indtil marts.

Eleverne vælger ikke selv aktiviteterne modsat i 1. periode.

Om onsdagen foregår der linjefysisk træning på idrætslinjerne (fodbold, badminton, håndbold og dans).

I 2. periode bliver der desuden også afholdt et adventurerace, typisk lige inden efterårsferien.

I 3. periode træner eleverne op til det obligatoriske triatlonstævne som bliver afholdt lige omkring sommerferien.

Ansvarlig lærer:

Joachim Schødts

Sprogfag:

Dansk

Formålsbeskrivelse:

På Haarby Efterskole er dansk et obligatorisk fag, der tilbydes på FP10 niveau med henblik på at være gymnasieforberedende, og undervisningen fører frem mod 10. classesprøven. Formålet med undervisningen er at fremme elevernes oplevelse af sproget som en kilde til udvikling af personlig og kulturel identitet, der bygger på æstetisk, etisk og historisk forståelse. Undervisningen skal desuden fremme elevernes lyst til at bruge sproget personligt og alsidigt i samspil med andre. Eleverne skal endvidere styrke deres bevidsthed om sproget og udvikle en åben og analytisk indstilling til deres egen tids og andre perioders udtryksformer. De skal opnå udtryks- og læseglyde og øge deres indlevelse og indsigt i litteratur og andre udtryksformer.

Plan for undervisningen:

Undervisningsmateriale

Materialet til undervisningen hentes fra både aviser, forskellige uge- og fagblade, Internettet, fagbøger, antologier, skønlitteratur, lyd- og billedmedier. Med udgangspunkt i elevernes øgede modenhed og omverdensforståelse arbejdes der med bredere sammenhænge og mere komplicerede strukturer i sprogfordybelsen og i analysen af tekster og andre udtryksformer. Folkeskolens fælles mål for faget følges.

Følgende er eksempler på emner, der arbejdes med i 10. kl. på Haarby Efterskole:

- Litterære perider: Romantikken, Det Moderne Gennembrud, 60'erne, Postmodernismen
- Forfatterskaber: Jan Sonnergaard, Henrik Pontopiddan, Helle Helle, Naja Marie Aidt, Charlotte Weitze
- Temaer: Eskapisme, Sorg, Social Arv, Normalitet, Danskhed, Etik, Humor, Mødet med det anderledes, Realisme vs. Den fantastiske fortælling, Mytemotiver
- Andre udtryksformer: kortfilm, dokumentarfilm, spillefilm, kunstbilleder, tv-reklamer, trykte reklamer, internetsider.
- Genrer: Lyrik, essay, novelle, drama, eventyr, sagprosa
- Den danske litterære kanon
- Skriftligt fremstilling: Modtagerrettet kommunikation, stilemner (eksempelvis essay, debatindlæg, kortprosa), skriveøvelser, Læse- og sprogbrugsprøve, grammatik
- Mundtlig fremstilling i varierende situationer og sammenhænge
- Kildekritik, litteraturhenvisninger

Timetal: 3 moduler á 80 min. i 28 uger

Metoder / arbejdsformer

Undervisningen veksler mellem klasseundervisning og individuelt elevarbejde, pararbejde og i grupper. Computere, herunder de muligheder der findes i Office 365 samt smartboards anvendes som arbejdsredskaber i undervisningen. Der veksles mellem øvelser i skriftlig og mundtlig fremstilling. I løbet af året afleveres som minimum fem skriftlige opgaver, det være sig Modtagerrettet kommunikation eller stile.

I løbet af året vil der indgå en eller flere dansk dage, hvor en halv eller en hel dag er afsat til danskfagligt arbejde.

Evalueringsformer:

Elevernes arbejde med skriftlige opgaver:

Det skriftlige arbejde opfattes som en proces, hvor eleverne udvikler sig på mange parametre. Eleverne får i deres skriftlige arbejde ikke karakterer. I stedet arbejdes der med feedback, som skal anvendes i en yderligere proces, hvorved eleverne motiveres til refleksion over "næste skridt". Derudover arbejdes med forskellige former for formativ vurdering, bl.a. kammeratvurdering og egenvurdering. I undervisningen arbejdes der løbende med skriveprocessen, og tilbagemeldingerne fra læreren og kammeraterne anvendes målrettet til at øge læringen. Således indgår karakterer ikke i det skriftlige arbejde, før eleverne får deres standpunktskarakter i oktober/februar. Denne måde at evaluere elevernes læringsprogression anvendes bevidst, for derigennem at motivere eleverne og øge deres læring.

Ansvarlige lærere:

Nikolaj Bruun, Martin Garcia Svane og Annette Christensen

Engelsk

Formålsbeskrivelse:

Formålet med undervisningen er, at eleverne tilegner sig kundskaber og færdigheder, der gør dem i stand til at forstå og bruge såvel talt som skrevet engelsk. Undervisningen skal derudover udvikle

elevernes bevidsthed om engelsk sprog, sprogbrug samt sprogtilegnelse. Endvidere skal undervisningen give eleverne indsigt i kultur- og samfundsforhold i engelsktalende lande, hvorved de både får styrket deres internationale forståelse, men også forståelsen af deres egen kultur. Det er et krav, at alle elever afslutter året med 10. klasses prøven (FP10), som består af både en skriftlig og mundtlig del.

- **Mundtlig kommunikation** Eleven kan deltage i længere, spontane samtaler og argumentere for egne synspunkter på engelsk.
- **Skriftlig kommunikation** Eleven kan forstå og skrive længere sammenhængende tekster med forskellige formål på engelsk.
- **Kultur og samfund** Eleven kan agere selvstændigt i internationale kulturmøder på baggrund af forståelse af kulturelle og samfundsmæssige forhold.

Plan for undervisningen:

Årsplan/temaer: Der lægges stor vægt på at vælge 4-6 brede, nutidige og vedkommende emner som eleverne kan relatere til, og eleverne er altid velkomne til at komme med forslag. Der arbejdes altid tematisk og de kunne være:

- Rights of the Individual
- India
- America
- Changing the World
- Social Media
- On the Edge
- Living Online

Timetal: 2 antal moduler á 80 min. i 28 uger og 2-3 afleveringsdage.

Metoder / arbejdsformer:

Der arbejdes både individuelt, parvis og i grupper. Klasserumsledelse, løbende formativ evaluering og strukturer fra Cooperative Learning er lærernes didaktiske stillads, og der lægges stor vægt på at variere arbejdsformerne så alle elever bliver inddraget aktivt i timerne.

Det kommunikative vægtes særdeles højt, og de mange debatter parvis, i grupper og plenum fordrer aktiv deltagelse fra elevernes side. Alle elever kommer også til at fremlægge mundtligt mindst 1-2 gange i løbet af året. Skriftlige kompetencer trænes meget fx gennem skrivning af forskellige typer tekster (artikler, travel updates, breve, indlæg historier) ligesom grammatik også udgør en central del af undervisningen. Målet er at eleverne bliver opmærksomme på, at både skriftlige og mundtlige engelsk kompetencer, skal bruges aktivt/øves, og at man lærer og videreudvikler sig gennem sine fejl. Ovenstående skulle gerne udmønte sig i at alle bliver aktive sprogbrugere og medejere af egen læring.

IT / undervisningsmaterialer:

Der arbejdes med mange forskellige typer nye og aktuelle tekster som bliver taget fra både lærebogsmaterialer og online fx:

Clio - engelskfaget, Straight Ahead, Crossroads, Teachers Pay Teachers, English Online, BBC - Learning English, British Council, Cambridge English Online, News -Time for Kids, Mary Glasgow, EDUfun.dk, The School Times, grammatip.com and ESL-discussions.

Undervisningssprog:

Engelsk

Evalueringsformer:

Formativ evaluering, hvor elevernes aktive deltagelse i egen læring er omdrejningspunktet for opbygning af sproglige kompetencer, og er derfor et særligt fokus i undervisningen. Kammeratskabs-vurdering og lærerens feedback udgør også centrale elementer i den løbende evaluering af elevernes arbejde. Dette gøres bl.a. vha.:

Formativt:

- Tydelige succeskriterier for hver enkelt opgave.
- Model tekster - både lærer- og elev producerede.
- Rubrics og "næste skridt".
- Repetition så læringen konsolideres.
- Signalkort/signaltegn.
- Post its.
- To stjerner og et ønske.
- Stop, stay, go.
- Ispindemetoden.
- Microsoft Forms.

Summativt:

- 2-3 større afleveringer op til standpunkts- og årskaracter.

Ansvarlige lærere:

Marianne Moss, Sandie Fornes, Claudia Ruthenberg og Anders L. Noer

Tysk

Formålsbeskrivelse:

Eleverne skal videreudvikle deres færdigheder i at kommunikere på tysk i et forståeligt og sammenhængende sprog, så de kan anvende tysk nationalt og globalt nu og her og i deres fremtidige liv. Eleverne skal samtidig udvikle deres bevidsthed om det tyske sprog og om fremmedsprogsindlæring samt opnå en grundlæggende viden om kultur- og samfundsforhold i tysktalende lande og derved styrke deres kulturelle og interkulturelle forståelse.

Gennem oplevelse, fordybelse, aktiv medvirken og forholde sig til egen læreproces skal elevernes lyst til at bruge sproget personligt og i samspil med andre fremmes. Eleverne skal herved få tillid til egne evner og lyst til at beskæftige sig med tysk sprog og kultur til fremme af deres videre udvikling.

Undervisningen skal i hele forløbet omfatte tre centrale kompetenceområder og -mål, som indbyrdes er afhængige og derfor integreres i de enkelte undervisningsforløb.

Mundtlig kommunikation som betegner, hvad eleverne er i stand til på tysk i forhold til at lytte og forstå, samtale og præsentere – også i forhold til en mundtlig præcision. Her skal eleven forstå hovedindhold og detaljer med det mål at kunne redegøre for egne holdninger i et sammenhængende sprog.

Skriftlig kommunikation som betegner, hvad eleverne er i stand til på tysk i forhold til at læse, forstå og skrive bl.a. ved at inddrage medier – også i forhold til en skriftlig præcision. Her skal eleven skelne mellem forskellige læste teksttyper og selv kommunikere klart og forståeligt alt efter modtager og valg af medie.

Kultur og samfundsforhold som reflekterer fagets kulturformidlende indhold med det overordnede mål, at eleverne lærer sig såvel at forstå kultur som at formidle forståelsen for kultur og anvende tysk i mødet med tysktalende.

Plan for undervisningen

Årsplan/temaer: Der vælges ca. 4 brede, nutidige og vedkommende temaer, som eleverne kan relatere til og nemt kan finde relevante underemner indenfor. Temaerne kunne f.eks være:

* Sport * Freizeit * Medien * Deutsche Kultur * Jung sein * Menschen * Katastrophen * Reisen *

Grammatikken integreres i den daglige undervisning og tilrettelægges efter elevernes udgangspunkt. Det kunne være følgende emner: verbernes endelser, substantivernes køn, faste vendinger, tidsadverbier og deres brug, alt om kasus og adjektivernes endelser.

Timetal: 2 moduler à 80 min. i 28 uger og to afleveringsdage

Metoder / arbejdsformer:

Tyskundervisningen på Haarby Efterskole foregår hovedsaglig på tysk og er især kendetegnet ved brugen af flere forskellige formative processer: tydelige læringsintentioner og succeskriterier, eleverne som undervisningsressourcer for hinanden, brugen af "det gode eksempel", fokus på at øge elevernes motivation for læring - i et klasserum, hvor elevernes engagement og deltagelse fastholdes.

Der arbejdes både individuelt, parvis og i grupper, bl.a. med musik, mundtlige øvelser, mindre skriftlige afleveringer, enkelte CL strukturer og elevpræsentationer.

Vi arbejder med en kommunikativ tilgang til sproget samt det faktum, at man lærer af og videreudvikler sig gennem sine fejl. Eleverne forholder sig endvidere aktivt til deres egen læreproces.

IT / undervisningsmaterialer: Der arbejdes via Microsoft Office One Drive, Teams og Klassenoter, med formularer, Cloud Mindmap, Prezi og Power Point. Undervisningsmaterialet, som består af nye og aktuelle tekster, hentes alle fra relevante sider på internettet som f.eks. Spiegel Online, Focus Online, Deutsche Welle, zdf.de, slowgerman.com og fra undervisningsplatformene Clio - Tyskfaget og Tysk Gyldendal.

Undervisningssprog: tysk (dansk i forbindelse med grammatikundervisning)

Evalueringsformer

Formativt: Læreren og eleverne evaluerer og reflekterer løbende over det lærte, så eleverne bliver mere bevidst herom, og så læringen både mundtligt og skriftligt hele tiden peger fremad. Dette gøres bl.a. ved selvrefleksion på tavler, post-its eller i eget dokument delt med læreren, ved fælles refleksion i plenum eller grupper, via kammeratvurdering med tydelige succeskriterier og via Office formularer.

Skriftligt arbejdes der formativt med "næste skridt", som er konstruktiv feedback til eleven, så denne ved præcis, hvordan han/hun kan komme videre og forbedre sit skriftlige arbejde. Der gives altid tid i undervisningen til arbejdet med feedbacken, så udbyttet heraf bliver størst muligt. Der arbejdes ofte flere gange med den samme opgave.

Summativt: Grammatiktest + en større aflevering op til standpunktskarakter og inden prøverne.

Eleverne evaluerer ligeledes undervisning løbende samt enkelte forløb via post-its, mundtlig feedback, fingertegn, Office formularer og en enkelt skriftlig evaluering sidst på året.

Ansvarlige lærere:

Elsebeth Holtze Madsen

Goethe tysk

Formålsbeskrivelse:

Formålet er at træne eleverne i at lytte, læse, skrive og tale tysk i realistiske og yderst vedkommende hverdagssituationer for dermed at give dem mulighed for at få et internationalt anerkendt sprogcertifikat udstedt af Goethe-instituttet. Goethe-Instituttet er Tysklands kulturinstitut, aktivt over hele verden. De fremmer kendskabet til det tyske sprog i udlandet og plejer det internationale kulturelle samarbejde. Med et Goethecertifikat er man ekstra godt stillet,

hvis man f.eks. ønsker at tage et studieophold eller job i udlandet eller blot ønsker at have ekstra gode kort på hånden i et fremtidigt karriereforløb.

Plan for undervisningen:

Der er ikke noget pensum eller krav om større skriftlige opgaver. Goethe tysk har en yderst kommunikativ tilgang til sproget, hvilket bl.a. betyder, at al undervisning og samtale i klassen foregår på tysk, og at grammatikken bliver lagt ind som en naturlig del af træningen af de 4 kompetencer: læse, lytte, skrive, tale. Der er stort fokus på opbygning af ordforråd, og eleverne trænes grundigt i de 4 forskellige prøveformer: Lesen, Hören, Schreiben, Sprechen.

Timetal: 2 moduler à 80 minutter i 28 uger

Metoder / arbejdsformer:

Goethe tyskundervisningen på Haarby Efterskole foregår på tysk og er kendetegnet ved brugen af flere forskellige formative processer: tydelige læringsintentioner og succeskriterier, eleverne som undervisningsressourcer for hinanden, brugen af "det gode eksempel", fokus på at øge elevernes motivation for læring - i et klasserum, hvor elevernes engagement og deltagelse fastholdes.

Der arbejdes både individuelt, parvis og i grupper, bl.a. med musik, mundtlige øvelser, mindre skriftlige afleveringer, enkelte CL strukturer og elevpræsentationer.

Vi arbejder med en kommunikativ tilgang til sproget samt det faktum, at man lærer af og videreudvikler sig gennem sine fejl. Eleverne forholder sig endvidere aktivt til deres egen læreproces.

IT / undervisningsmaterialer: Der arbejdes via Microsoft Office One Drive, Teams og Klassenoter, med formularer, Cloud Mindmap, Prezi og Power Point. Undervisningsmaterialet sammensættes fra diverse bøger fra forlaget hueber.de og internettet.

Prøverne kan tages på forskellige niveauer inden for den europæiske referenceramme for sprog: fra A1 (begynder) til C2 (modersmål). Eleverne vælger selv i samråd med læreren, hvilket niveau, de ønsker at gå til prøve i. De fleste tager niveau A2 eller B1. Den mundtlige prøve er en par-prøve, og eleven har medindflydelse på valget af egen eksamenspartner.

Prøverne vurderes ud fra den 4 delte tyske karakterskala med begreberne:

Sehr gut, Gut, Befriedigend og Ausreichend. Man skal opnå 60% rigtige svar for at bestå.

Undervisningssprog: tysk

Evalueringsformer:

Formativt: Læreren og eleverne evaluerer og reflekterer løbende over det lærte, så eleverne bliver mere bevidst herom, og så læringen både mundtligt og skriftligt hele tiden peger fremad. Dette gøres bl.a. ved selvrefleksion på tavler, post-its eller i eget dokument delt med læreren, ved fælles refleksion i plenum eller grupper, via kammeratvurdering med tydelige succeskriterier og via Office formularer.

Skriftligt arbejdes der formativt med "næste skridt", som er konstruktiv feedback til eleven, så denne ved præcis, hvordan han/hun kan komme videre og forbedre sit skriftlige arbejde. Der gives altid tid i undervisningen til arbejdet med feedbacken, så udbyttet heraf bliver størst muligt. Der arbejdes ofte flere gange med den samme opgave.

Summativt: Grammatiktest + en større aflevering op til standpunktskarakter og inden prøverne.

Eleverne evaluerer ligeledes undervisning løbende samt enkelte forløb via post-its, mundtlig feedback, fingertegn, Office formularer og en enkelt skriftlig evaluering sidst på året

Ansvarlige lærere:

Claudia Ruthenberg og Elsebeth Holtze Madsen

Cambridge engelsk

Formålsbeskrivelse:

Formålet med Cambridge engelsk er, at eleverne udvider deres engelske ordforråd markant og dermed forbedrer såvel deres mundtlighed og, skriftlighed samt lyttekompetencerne på engelsk. Elevernes kendskab til og bevidsthed om det engelsk sprog, sprogbrug og sprogtilegnelse udvikles, så de bliver i stand til at bestå den internationalt anerkendte eksamen IGCSE (International General Certificate of Secondary Education) som fastsættes af Cambridge University i England.

Eksamnen består af 3 dele: en skriftlig del hvor såvel elevens læse/forstå - samt skriftlige færdigheder testes, en lyttedel og en mundtlig prøve. Eksamen svarer til den statskontrollerede eksamen for 16-årige i England og giver adgang til mere end 800 uddannelsesinstitutioner i 150 lande over hele verden.

Indhold: I Cambridge engelsk arbejder man udelukkende med faktuelle tekster og audio tekster af forskellig karakter. Der arbejdes intensivt med at udvide elevernes ordforråd, og der trænes i at finde informationer i fx avisartikler og andre tekster. Samtidig fokuseres der på, at eleverne udvikler deres evner til at kunne udtrykke sig klart, præcist og grammatisk korrekt såvel mundtligt og skriftligt. Der arbejdes med artikler taget fra bl.a. BBC News, British Council, Mary Glasgow eller fra andre engelske aviser/blade.

Organisation: Eleverne modtager 2 x 80 minutters undervisning om ugen samt deltager i to engelske sprog dage om året.

Plan for undervisningen:

IGCSE Engelsk har ingen pensum. Der undervises løbende i følgende fire grundfærdigheder.

Kommunikative færdigheder: Lytte-, læse- og mundtlig sprogfærdighed trænes vha. lytteøvelser, diskussioner og læseteknikker. Skrivning af uformelle/formelle breve, referater og små artikler trænes ihærdigt.

Sprog og sprogbrug: Elevernes sproglige bevidsthed udvikles vha. grammatik undervisning samt fokus på forskellene mellem tale- og skriftsprog.

Sprogtilegnelse: Der arbejdes med såvel lytte- og læsestrategier. Brugen af ordbøger og grammatiske oversigter trænes og der arbejdes med såvel formelt og uformelt skriftsprog på engelsk.

Kultur- og samfundsforhold. Elevernes viden om kultur- og samfundsforhold i Storbritannien og perspektivering til egen kultur indgår som en naturlig del af undervisningen.

Metode: Der arbejdes både individuelt, parvis og i grupper. Eleverne arbejder derudover meget individuelt, hvor de træner såvel lytte- og læsestrategier samt deres skriftsprog. Klasserumsledelse, løbende formativ evaluering og strukturer fra Cooperative Learning er lærernes didaktiske stillads, og der lægges stor vægt på at variere arbejdsformerne så alle elever bliver inddraget aktivt i timerne.

IT / undervisningsmaterialer:

Der arbejdes med mange forskellige typer nye og aktuelle tekster som bliver taget fra både lærebogsmaterialer og online fx:

Clio - engelskfaget, BBC - Learning English, British Council, Mary Glasgow, EDUfun.dk, The School Times, grammatip.com and ESL-discussions.

Undervisningssprog:

Engelsk

Evalueringsformer:

Formativ evaluering, hvor elevernes aktive deltagelse i egen læring er omdrejningspunktet for opbygning af sproglige kompetencer, og er derfor et særligt fokus i undervisningen. Kammeratskabs-vurdering og lærerens feedback udgør også centrale elementer i den løbende evaluering af elevernes arbejde. Dette gøres bl.a. vha.:

Formativt:

- Tydelige succeskriterier for hver enkelt opgave.
- Model tekster - både lærer- og elev producerede.
- Rubrics og "næste skridt".
- Repetition så læringen konsolideres.
- Signalkort/signaltegn.
- Post its.
- To stjerner og et ønske.
- Stop, stay, go.
- Ispindemetoden.
- Microsoft forms.

Summativt:

- 2-4 større afleveringer op til standpunkts- og årskarakter.

Ansvarlige lærere:

Claudia Ruthenberg

Spansk**Formålsbeskrivelse:**

På Haarby Efterskole undervises i spansk på begynderniveau.

Formål: formålet med undervisningen i spansk er, at lade eleverne stifte bekendtskab med det spanske sprog i både talt og skrevet form, således at de tilegner sig et grundlag for at kunne klare sig i hverdagssituationer. Gennem undervisning skal eleverne desuden opnå indblik i dele af de spansktalende landes kultur, historie og samfundsforhold.

Faget skal ses som et forberedende fag til de gymnasiale uddannelser, og målet er i høj grad at give eleverne lyst til at beskæftige sig yderligere med de spansktalende lande og deres sprog.

Plan for undervisningen:**Færdigheder og temaer:**

- Kommunikative færdigheder: Lyttefærdighed, mundtlig og skriftlig sprogfærdighed, læsning, forståelse og gengivelse af forskellige typer tekster/medier, skrivning af kortere sammenhængende tekster
- Sprog og sprogbrug: Eleverne tilegner sig via grammatikundervisningen et grundlæggende indtryk af og kendskab til sprogets opbygning
- Sprogtilegnelse: Udvikling af elevernes læse- og lyttestrategier samt deres evner til at brug ordbogen.com og grammatiske oversigter
- Kultur- og samfundsforhold: Forbedre elevernes viden om levevilkår, værdier og normer, historie, geografi og samfundsforhold i Spanien, evt. også i latinamerikanske lande.

Timetal: 2 moduler á 80 min. i 28 uger

Metoder: Undervisningen veksler mellem decideret klasseundervisning og elevarbejde individuelt, parvist og i små grupper. Afveksling i materialevalg vægtes højt. Billeder, sang, musik og film er eksempler på materiale, der anvendes i undervisningen, og sammen med stor afveksling i såvel mundtlige som skriftlige aktiviteter, motiveres eleverne til at kommunikere og udvide deres ordforråd og viden om de lande, der arbejdes med.

Undervisningsmaterialer: Der anvendes enten "En Vivo", tekst- og øvebog, "Tapas", grund- og øvebog og "Buena Idea", tekst- og arbejdsbog.

Undervisningssprog: Der vil anvendes spansk i det omfang som eleverne kan forstå, men primært undervises der på dansk.

Eksamen: Som afslutning på spanskforløbet afvikles en skriftlig intern prøve i slutningen af året. Prøven er tilrettelagt af skolens spansk lærer, og alle elever, der har deltaget i undervisningen forventes at tage prøven

Evalueringsformer:

formativt: Læreren og eleverne evaluerer og reflekterer løbende over det lærte, så eleverne bliver bevidst herom, og så læringen både mundtligt og skriftligt hele tiden peger fremad. Dette gøres ved selvrefleksion på tavler, post-its eller i eget dokument delt med læreren, ved fælles refleksion i rum eller grupper, via kammeratvurdering med tydelige succeskriterier og via Microsoft forms. Skriftligt arbejdes der formativt med "næste skridt", som er konstruktiv feedback til eleven, så denne præcis, hvordan han/hun kan komme videre og forbedre sit skriftlige arbejde. Der gives altid tid i undervisningen til arbejdet med feedbacken, så udbyttet heraf bliver størst muligt og den seneste feedback kopieres ind øverst i elevens næste skriftlige arbejde. Der arbejdes ofte flere gange med den samme opgave.

summativt: Der evalueres med grammatiktest og en større aflevering inden prøverne. Eleverne evaluerer ligeledes lærerens undervisning løbende samt enkelte forløb via Microsoft Forms og enkelt skriftlig evaluering sidst på året.

Ansvarlige lærere:

Annette Christensen

Fransk

Formålsbeskrivelse:

Eleverne skal videreudvikle deres færdigheder i at kommunikere på fransk i et forståeligt og sammenhængende sprog, så de kan anvende fransk nationalt og globalt nu og her og i deres fremtidige liv. Eleverne skal samtidig udvikle deres bevidsthed om det franske sprog og om fremmedsprogsindlæring samt opnå en grundlæggende viden om kultur- og samfundsforhold i fransktalende lande og derved styrke deres kulturelle og interkulturelle forståelse.

Gennem oplevelse, fordybelse, aktiv medvirken og forholde sig til egen læreproces skal elevernes lyst til at bruge sproget personligt og i samspil med andre fremmes. Eleverne skal herved få tillid til egne evner og lyst til at beskæftige sig med fransk sprog og kultur til fremme af deres videre udvikling.

Undervisningen skal i hele forløbet omfatte tre centrale kompetenceområder og -mål, som indbyrdes er afhængige og derfor integreres i de enkelte undervisningsforløb.

Mundtlig kommunikation som betegner, hvad eleverne er i stand til på fransk i forhold til at lytte og forstå, samtale og præsentere – også i forhold til en mundtlig præcision. Her skal eleven forstå hovedindhold og detaljer med det mål at kunne redegøre for egne holdninger i et sammenhængende sprog.

Skriftlig kommunikation som betegner, hvad eleverne er i stand til på fransk i forhold til at læse, forstå og skrive bl.a. ved at inddrage medier – også i forhold til en skriftlig præcision. Her skal eleven skelne mellem forskellige læste teksttyper og selv kommunikere klart og forståeligt alt efter modtager og valg af medie.

Kultur og samfundsforhold som reflekterer fagets kulturformidlende indhold med det overordnede mål, at eleverne lærer sig såvel at forstå kultur som at formidle forståelsen for kultur og anvende fransk i mødet med fransktalende.

Plan for undervisningen:

Årsplan/temaer: Der vælges ca. 4 brede, nutidige og vedkommende temaer, som eleverne kan relatere til og nemt kan finde relevante underemner indenfor. Temaerne kunne f.eks være:
* Le sport * Les loisirs * Les medias * La culture française * L'adolescence * Le film français *
Grammatikken integreres i den daglige undervisning og tilrettelægges efter elevernes udgangspunkt. Det kunne være følgende emner: verbernes bøjninger, artikler, faste vendinger, tidsadverbier og deres brug, præpositioner og adjektivernes endelser.

Timetal: 2 moduler à 80 min. i 28 uger og to afleveringsdage.

Metoder / arbejdsformer:

Franskundervisningen på Haarby Efterskole foregår hovedsageligt på fransk og er især kendetegnet ved brugen af flere forskellige formative processer: tydelige læringsintensioner og succeskriterier, eleverne som undervisningsressourcer for hinanden, brugen af "det gode eksempel", fokus på at øge elevernes motivation for læring - i et klasserum, hvor elevernes engagement og deltagelse fastholdes.

Der arbejdes både individuelt, parvist og i grupper, bl.a. med musik, mundtlige øvelser, mindre skriftlige afleveringer, enkelte CL strukturer og elevpræsentationer. Der lægges stor vægt på variation af arbejdsformerne

Vi arbejder med en kommunikativ tilgang til sproget samt det faktum, at man lærer af og videreudvikler sig gennem sine fejl. Eleverne forholder sig endvidere aktivt til deres egen læreproces.

IT / undervisningsmaterialer: Der arbejdes via Microsoft Office One Drive, Teams og Klassenoter, med Office Forms, Cloud Mindmap, Prezi og Power Point. Størstedelen af undervisningsmaterialet, som består af nyere og aktuelle tekster, hentes fra relevante sider på internettet som f.eks. TV5monde, fransksprog.dk, Le français dans le monde, RFI. Enkelte tekster fra Allez Hop og magasinet Ça va!

Undervisningssprog: Fransk (dansk i forbindelse med grammatikundervisning)

Evalueringsformer:

Formativt: Læreren og eleverne evaluerer og reflekterer løbende over det lærte, så eleverne bliver mere bevidst herom, og så læringen både mundtligt og skriftligt hele tiden peger fremad. Dette gøres bl.a. ved selvrefleksion på tavler, post-its eller i eget dokument delt med læreren, ved fælles refleksion i plenum eller grupper, via kammeratvurdering med tydelige succeskriterier og via Office Forms.

Skriftligt arbejdes der formativt med "næste skridt", som er konstruktiv feedback til eleven, så denne ved præcis, hvordan han/hun kan komme videre og forbedre sit skriftlige arbejde. Der gives altid tid i undervisningen til arbejdet med feedbacken, så udbyttet heraf bliver størst muligt og den seneste feedback kopieres ind øverst i elevens næste skriftlige arbejde. Der arbejdes ofte flere gange med den samme opgave.

Summativt: Grammatiktest + en større aflevering inden standpunktskarakterer og inden prøverne.

Eleverne evaluerer ligeledes lærerens undervisning løbende samt enkelte forløb via Office Forms og en enkelt skriftlig evaluering sidst på året.

Ansvarlige lærere:

Elsebeth Holtze Madsen

Naturvidenskab:

Matematik

Formålsbeskrivelse:

På Haarby Efterskole er 10. klasses matematik obligatorisk og der undervises i faget i to moduler om ugen. Undervisningen skal lede frem mod, at eleverne får tilegnet sig kundskaber og færdigheder, der sætter dem i stand til at forstå og anvende matematik i sammenhænge, der vedrører dagligliv, samfundsliv og naturforhold. Eleverne skal blandt andet lære at reflektere, perspektivere og vælge den mest hensigtsmæssige metode i givne situationer og forstå, at matematikken er et redskab til problemløsning.

Udover faglige færdighedsmål arbejder eleverne også med de matematiske kompetencer, hvor der sættes fokus på, hvordan IT kan bruges til at opstille matematiske modeller, og hvordan eleven kan bruge IT værktøjer til at beskrive og formidle deres besvarelser.

Plan for undervisningen:

Årsplan

Eleverne arbejder fagligt med følgende overordnede emner:

Statistik, Funktioner, Økonomi, Trigonometri, Sandsynlighed og Kombinatorik.

Timetal: 2 moduler á 80 min. i 26 uger.

Metoder / arbejdsformer:

Undervisningen består både af tavleundervisning, individuelt arbejde, par- og gruppearbejde. Eleverne arbejder i hver time med IT-værktøjer. Der er i undervisningen fokus på den enkelte elevs læringsproces, hvorfor der arbejdes med udgangspunkt i formativ evaluering. At der arbejdes formativt betyder bl.a., at eleven selv er med til at opstille mål for næste læringsskridt med udgangspunkt i elevens eget producerede arbejde.

IT / undervisningsmaterialer:

Eleverne arbejder primært med Excel (regneark), Geogebra (dynamisk tegneprogram) og Wordmat, sekundært med forskellige mindre matematikprogrammer. Undervisningsmaterialerne består både af fysiske bøger, internetportaler og hjemmesider.

Der arbejdes bl.a. med padlet, matematikfessor.dk og regneregler.dk.

Evalueringsformer:

I undervisningen anvendes forskellige evalueringsformer som bygger på formativ evaluering, hvor elevens læreproces løbende evalueres i et samspil mellem lærer og elev.

Eleverne arbejder bl.a. med kammeratvurdering, hvor eleverne selv er med til at opstille succeskriterier for løsningen af skriftlige opgaver og selv er med til at vurdere/rette opgaverne og give hinanden feedback efterfølgende.

Med udgangspunkt i de rettede opgaver opstiller eleven selv sit næste skridt, som derved bliver målet i den efterfølgende opgave.

I visse undervisningsforløb giver det mening, at eleverne inden opstart af forløbet vurderer egne forudsætninger for det faglige emne, så læreren efterfølgende kan sammensætte grupper med udgangspunkt i elevens egen vurdering.

Ansvarlige lærere:

Joachim Schødts, Carsten Pedersen og Kristian Rud

Fysik/kemi

Formålsbeskrivelse:

Formålet med undervisningen er, at eleverne tilegner sig viden og indsigt om fysiske og kemiske forhold, så de kan forholde sig til problemstillinger med et naturvidenskabeligt og teknologisk indhold. Undervisningen skal altså medvirke til at udvikle elevernes evner til at anvende naturvidenskabelige arbejds- og udtryksformer, så de øger deres viden om og forståelse af brugen af naturressourcer og den verden, de selv er en del af.

Plan for undervisningen:

Undervisningen tager udgangspunkt i slut- og fælles mål for faget Fysik/Kemi. Slutmål/fællesmål i fysik/kemi efter 10. klassesettrin henvises til Undervisningsministeriets bekendtgørelse, som kan findes på flg. link: [Slutmål for 10. klasse](#).

Timetal: 2 x 80 min./ugen i 24 uger.

Evalueringsformer:

I undervisningen anvendes forskellige evalueringsformer som bygger på formativ evaluering, hvor elevens læreproces løbende evalueres i et samspil mellem lærer og elev.

Eleverne arbejder bl.a. med kammeratvurdering. Da eksamen i fysik/Kemi er mundtlig arbejder eleverne hovedsageligt med mundtlig formativ vurdering.

Ansvarlige lærere:

Kristian Rud

Uddannelsesvejledning:

Vejledningen på HE:

Formålsbeskrivelse:

Formålet med uddannelses-vejledningen er, at samtlige elever bliver mere afklarede omkring deres egne styrker, interesser og valg af ungdomsuddannelser.

Plan for vejledningen:

Der er både individuel-, kollektiv- og gruppevejledning på HE. Alle elever kommer til minimum 1 individuel vejledningssamtale og forinden samtalen har eleven udfyldt et elektronisk samtaleark, som danner udgangspunkt for dialogen. Eleverne har mulighed for alle de samtaler, de måtte have behov for.

Derudover er kollektiv vejledning om ungdomsuddannelserne, brobygning, OSO og optagelse.dk.

Til vejledningsdagen bruger eleverne tid på deres studievalgportfolio, arbejder med afklaringsværktøjer på UG, bliver klædt på til OSO og hører eksterne oplægsholdere fortælle om EUD/EUX muligheder.

På forældre udd./job aftenen skal eleverne rundt til 3 "stationer" for at høre om forældrenes forskellige karriereforløb, hvilket kan bruges som inspiration til OSO. I brobygningsugen brobygger

eleverne til ungdomsuddannelser i Glamsbjerg og Odense, og de 4 dage før jul bliver brugt på at skrive OSO og forberede den pitch, hver elev skal udføre i kontaktgruppen.

Gruppevejledningen foregår i kontaktgrupperne, hvor eleverne hver for sig og sammen reflekterer over de muligheder, udfordringer og valg der er ift. de forskellige ungdomsuddannelser.

Ansvarlige vejledere:

Elsebeth H. Madsen, Nikolaj Bruun, Majken Søndergaard, Anne B. Pedersen og Marianne Moss.

Kreativt projekt:

Formålsbeskrivelse:

På Haarby Efterskole er teaterstykket et årligt tilbagevendende. Det skal styrke elevernes oplevelse af fællesskab og give dem en mulighed for at udfolde sig på en mere kropslig og kreativ måde. De skal gennem forløbet have oplevelsen af, at man i fælles flok kan skabe et teaterstykke, med alle dets aspekter: Lys, lyd, scenografi, kostumer, manuskriptskrivning og skuespil. Eleverne skal endvidere styrke deres bevidsthed om, at et projekt af denne størrelse kræver en fælles indsats. De skal lære at arbejde på tværs af projektets værksteder, styrkes i deres oplevelse af fællesskabet, samt have mulighed for at bryde ud af dagligdagens faste ramme.

Plan for projektet:

Så vidt det er muligt, vælges et indhold, som er nutidigt og samfundsrelevant. Selve indholdet skaber eleverne selv, hvilket gør at stykket er forskelligt fra år til år. Elever arbejder i denne proces med manuskriptskrivning, hvor de lærer at bygge et manuskript op, så alle andre værksteder er klar over, hvad deres rolle er og hvor der er behov for deres indsats samt en overskuelig og præcis opstilling af replikker.

Til at starte med er alle, uanset hvilket værksted de senere melder sig på, med til at brainstorme over, hvad der skal fyldes ind i de rammer lærerne har sat. Når de første par dages brainstorm er ovre, vælger hver elev et af følgende værksteder:

- Hovedroller: Antallet af hovedroller og hvad deres hovedansvar er, har lærerne på forhånd indskrevet i rammerne. For at få en hovedrolle, skal man gå til audition (dette er det eneste værksted, hvor man skal til audition). De, der får en hovedrolle har nu til opgave at sørge for, at der er en rød tråd i stykket. De skal have det store overblik og samle manuskripter fra de andre skuespilgrupper.
- Kostumer: Alle kostumer skal enten findes eller laves fra bunden af. Dette værksted sørger for, at hver skuespiller har et kostume, og de skal have overblikket over, hvor disse bruges i stykket. Det kræves ikke, at man på forhånd kan sy, da der også er andre opgaver i kostumeværkstedet, så som at finde allerede eksisterende kostumer og passe dem til.
- Lys & lyd: Alt, der har med lys, lyd, sound effekts, optagelse af replikker etc. at gøre er det værksteds arbejdsområde. I værkstedet samarbejder man med skuespillerne, og de bruger også tid på at læse og redigere manuskriptet i forhold til lyd og lysønsker. Al opsætning af lys og lyd er dette værksted også ansvarlig for.
- Scenografi: Dette værksted har ansvaret for alt på og omkring scenen; fra pistoler til store baggrundsmalerier. Det meste laves fra bunden, og værkstedet skal i samarbejde med lys & lyd bygge selve scenen op. Scenograferne skal sørge for de har styr på alle rekvisitter, så de er klar under stykket.
- Skuespiller: Efter den store fælles brainstorm arbejder de 3-4 skuespillergrupper videre med manuskripterne, og de skal, i fællesskab med alle de andre værksteder, koordinere kostumer, rekvisitter, effekter, musik, kor og lys til stykket. Det er skuespillergruppernes ansvar at få skrevet alt ind i manuskriptet, så de andre værksteder kan se, hvad og hvornår de skal have noget klar. I hver skuespillergruppe vil der være under-hovedroller, som det muligvis også kræver en audition at få. En af deres allervigtigste opgave er, at sørge for de

andre værksteder oplever, at de er en lige så vigtig del af processen og ikke bare skal parere ordre.

Metode: Stykkets overordnede rammer er skabt af de ansvarlige lærere, som beslutter hvad stykket skal handle om og hvilke hovedroller, der skal danne samlingspunktet for stykket. Derudover er der 3 til 4 skuespillergrupper. Hele elevgruppen får muligheden for at vælge mellem at være på scenen eller bag den. Selve indholdet af stykket, skaber eleverne selv, ud fra de overordnede rammer.

Organisation: Alle skolens lokaler inddrages i denne periode, hvor lærere og elever i fællesskab fordeler alle eleverne i arbejdsgrupperne: Lys & lyd, scenografi, kostumer, musik, kor, skuespil og hovedroller. Til hver arbejdsgruppe er der knyttet minimum en lærer.

Ansvarlige lærere:

Elsebeth h. Madsen, Martin Svane, Sandie Fornes, Majken Søndergaard, Anders L. Noer, Anne Pedersen, Joachim Schødts og Annette Christensen

Samlinger på HE

Formålsbeskrivelse:

Formålet med de korte samlinger er at synge sammen for at styrke fællesskabet, at fejre fødselsdage og kærestepar med sang og til tider også at videregive vigtige informationer til eleverne.

Formålet med den lange samling er, at mødet med sangen og fortællingen skal bidrage til fællesskabet, "det du hører, hører jeg også", det skal give et fælles udgangspunkt/en fælles referenceramme og udvide elevernes horisont. Et mål er også at fremme elevens hele menneskelige udvikling og modning samt den almene opdragelse i retning af en tolerant livsopfattelse med etiske og moralske værdier. Vi søger demokratisk dannelse, når eleven deltager i en tradition, der viderebringer respekten for det talte ord, den fælles forståelse og den selvstændige kritiske stillingtagen og refleksion.

Formålet er også at styrke og skærpe interessen for at deltage i samfundets forskellige kulturelle og politiske fællesskaber, fordi eleverne ved at lytte, forstå og reflektere, modnes til selv at deltage i den offentlige debat i bred forstand.

Mødet med forskellige lærere (som fortællere) skal fremme forståelsen, tolerancen og respekten over for os og derigennem styrke de tætte relationer lærer/elev imellem.

Plan for samlingerne:

Mandag til torsdag samles vi 15 minutter enten formiddag eller eftermiddag

Fredag 45 minutter fra kl. 12.45 - 13.30.

Indholdet i den lange samling kan være mangeartet. Det kan bl.a. handle om musik, rejser, historiske begivenheder, om mennesker, der har haft og har en stor betydning for vores liv eller om aktuelle samfundsforhold, religion, politik, myter, filosofi, personlige oplevelser og meget mere.

Ansvarlige lærere:

Elsebeth Holtze Madsen og Steen Bjerring Fuglsang

Fritiden

Formålsbeskrivelse:

Fritiden på HE består af både pædagogisk tilrettelagt samvær og øvrigt samvær. Aktiviteterne kan enten være af sportslig, kreativ eller kognitiv karakter, og har til formål at optimere elevernes trivsel samt medvirke til, at de bliver klogere på sig selv og hinanden, hvad enten det er fagligt,

personligt eller socialt. Både de store og små meningskabende og forpligtende fællesskaber på HE vil være tilrettelagt således, at eleverne udvikler sig og bliver mere dannede.
Planer for fritiden:
På hverdagsaftener tilbydes der enten obligatoriske eller frivillige aktiviteter, men hver kontaktgruppe står også for planlægning og udførelse af to obligatoriske aktiviteter årligt. På HE laver vi inden skolestart en oversigt over weekenderne og hver weekend tildes et spændende og lærerigt tema – fx bryllup-, høst- og wellness-weekend. Derudover afholdes der også 3 familiære weekender – forældre, søskende og bedsteforældre-weekender.
Ansvarlige lærere:
Alle lærere og ledelsen.

Stillette
Formålsbeskrivelse:
Formålet med stillette er at eleverne kan lave lektier og at der ro på skolen, så eleverne har mulighed for at fordybe sig i noget, lade op eller bare hygge på værelserne.
Plan for stilletterne:
Stillette varer fra 18.35-19.35 og eleverne kan enten vælge at blive på værelset eller arbejde i klasseværelserne. To lærere går rundt i stillette, så eleverne har mulighed for lektiehjælp eller en snak om det eleven måtte have på hjertet.
Ansvarlige lærere:
De respektive vagtlærere

Praktisk arbejde på skolen
Formålsbeskrivelse:
Eleverne skal både gøre rent på deres værelser og på fællesområderne. Formålet med dette er, at de forstår betydningen af god hygiejne, at de lærer hvordan man gør ordentligt rent og forstår vigtigheden af at rydde op/gøre rent efter sig selv. Derudover har eleverne også køkkentjanser, hvor de både lærer om korrekt mad hygiejne, madlavning, opvask og vigtigheden af samarbejde.
Plan for rengøring og køkkentjanser:
Eleverne gør rent på værelserne- og fællesområderne hver uge. Derudover har de ca. 5-7 dages rengørings- og køkkentjanser årligt plus diverse tjanser i weekenderne.
Ansvarlige ansatte:
Køkken- og rengøringsassistenterne samt lærerne.

Elevtrivsel:

Kontaktgrupper
Formålsbeskrivelse:
Alle elever er en del af en kontaktgruppe. Hver kontaktgruppe har en kontaktlærer tilknyttet, som har ansvaret for ca. 9-12 elever. Kontaktgruppen er et af de mindre fællesskaber, hvor man hver uge på kontaktgruppemødet får mulighed for at reflektere over, hvem man er som individ og hvorledes man agerer i sammenspil med gruppen og det større HE fællesskab
.
Man skal som elev på Haarby Efterskole være en del af fællesskabet, og vi forventer, at man har lyst til at involvere sig i dette. Det relationelle arbejde vægter vi højt, fordi vi tror på, at den gode relation rummer en masse potentiale for personlig, social og faglig udvikling.
På denne måde skal eleverne kunne fungere i både de mindre fællesskaber (kontaktgrupper, klasser, linjer og studieretninger) samt det store fællesskab som rummer alle elever. Vi arbejder

med deres relationelle kompetencer og vil samtidig fokusere på deres udviklingspotentialer, således at de udvikler deres kompetencer som sociale og dannede mennesker.

Plan for møderne, samtalerne, intro, outro og skitur:

Kontaktgruppemøde:

Ca. hver anden uge der er fast dagsorden til kontaktgruppemødet med temaer såsom personlige styrker, trivsel, fællesskab, mobning og andre aktuelle og relevante emner.

Samtalerne:

I løbet af året er der tre formelle individuelle samtaler med kontaktlæreren, som handler om den personlige og sociale udvikling samt elevens almene trivsel. Samtalerne ligger i starten, halvvejs og i slutningen af skoleåret. Derudover er der løbende uformelle samtaler med kontaktlæreren efter behov. Efter 1. samtale ringer kontaktlæreren hjem til forældrene, da han/hun er bindeled mellem skolen og hjemmet.

KG-formiddag og eftermiddag:

I både efteråret og foråret bruger kontaktgruppen ca. 4 timer sammen, hvor de hygger, laver aktiviteter og har seriøse samtaler vedr. livets op- og nedture med henblik på at skabe tætte og trygge relationer eleverne imellem.

Intro:

I intro-ugen kontaktgruppen særdeles central, da den medvirker til at etablere et bånd og trygt lille fællesskab på skolen som udgangspunkt for de større fællesskaber. Kontaktgrupperne mødes flere gange til leg, spas og refleksioner og tager sammen på 1-overnatnings intro-tur. Derudover spiser de sammen til måltiderne i de første 6 uger.

Outro:

Årets sidste overnatnings-tur (2 nætter) foregår igen i kontaktgrupper, hvor man deler et stort telt. Der hygges med- og dystes mod andre kontaktgrupper og efterskoleåret rundes af i det lille og store fællesskab.

Skitur:

På skituren deler kontaktgruppen en hytte sammen. Gruppen sørger selv for måltiderne, oprydning og hygge og lever som lille familie sammen under et tag med det formål at styrke fællesskabet endnu mere og samtidig udvikle ansvarlighed og selvstændighed.

Ansvarlige lærere:

Alle kontaktlærere og ledelsen.

Individuelle samtaler hos psykoterapeut:

Formålsbeskrivelse:

Vi har tilknyttet en psykoterapeut til at tage over ift. Udfordringer, der hvor det almindelige kontaktlærerarbejde ikke rækker.

Samtalerne har til formål at udvikle dig og få det bedre med dig selv. En proces strækker sig over tid. Derfor får du mest ud af det, hvis du går ind i et forløb over flere gange.

Et forløb hos skolens psykoterapeut vil foregå i en tryk og anerkendende atmosfære.

Psykoterapeuten respekterer den enkeltes grænser og tager udgangspunkt i ens ressourcer, så der bliver mulighed for vækst og udvikling.

Psykoterapeuten arbejder med Systemisk og Narrativ Terapi. Når en elev kommer med et problem eller et symptom, forholder vi os også til det system/miljø, eleven er omgivet af. Symptomer opstår sjældent i den enkelte, men er ofte en reaktion på miljøet eller det omgivende system, man befinder sig i. Derfor arbejder vi med hele det system, der omgiver dig.

Mange mennesker, har ofte en opfattelse af sig selv som værende et problem, fordi de har fokus på nogle negative historier om sig selv. Narrativ Terapi går ud på at finde de positive historier, som giver dig en stærkere og mere meningsfuld identitet.

Plan for samtalerne:

Hvis en personale på Haarby Efterskole observerer, at en elev i en periode viser tegn på ked-af-det-hed, ikke er en del af fællesskabet, lavt selvværd oa. reflekteres disse observationer med skolens ledelse og / eller med kollegaer eller på pædagogisk råd.

Hvis det skønnes at de udfordringer den unge står i, ligger ud over det som vi betragter som almindeligt kontaktlærerarbejde kontakter kontaktlæreren forældrene og orienterer om vores observationer og overvejelser. Forældre inddrages i processen hurtigst muligt.

Hvis forældre og skolen er enige om disse udfordringer, inddrages den psykoterapeut som er tilknyttet skolen.

Første samtale mellem psykoterapeut og elev betales altid af efterskolen.

Hvis der er behov for flere samtaler, aftales dette mellem psykoterapeut og forældre.

Kontaktlæreren og skolens ledelse er altid inddraget.

Forældre betaler selv alle samtaler + kørsel; bortset fra første samtale.

Ansvarlig terapeut:

Lene Kjær.

Rejser:**Sportsrejse****Formålsbeskrivelse:**

Formålet med sportsrejsen er primært, at eleverne kommer ud og oplever deres sportsgrene i et andet land – men samtidigt ønsker vi også, at turen er med til at ryste flokken sammen. Vi rejser til Lloret de Mar, som ligger lidt nord for Barcelona. Hele turen er bygget op om éns idrætslinje.

Rejsen starter med man sidder sammen i bussen, man bor på samme værelser og tilbringer generelt mest tid sammen med sin linje. Men der er også fokus på, at hele skolen skal være sammen, og derfor laver vi også sociale ting på tværs af linjerne – og al spisning og fritid foregår sammen som én efterskole.

Fagligt:

Vi har træninger med både egne og eksterne instruktører og spiller også træningskampe mod lokale hold. Derudover har vi såkaldte "Masterclass" træninger, hvor vi gennem idrætten får et spændende indblik i en fremmed kultur og dennes metoder, tilgange og passion.

Barcelona fylder meget på turen, og alle hold er 2-3 dage derinde og se shows, kampe eller blot lege turister. Samlet set er Sportsrejsen en rejse hvor linjerne er i fokus, men hvor også fællesskabet og den kulturelle forståelse blomstrer.

Plan for rejsen:

Rejsen er fra 1.-8. november 2018

Ansvarlige lærere:

Martin Garcia Svane

Studierejse**Formålsbeskrivelse:**

Formålet med studierejsen er at eleverne kommer på relevante besøg og laver aktiviteter, som gør dem klogere på centrale elementer i deres studieretning. Business tager fx på virksomhedsbesøg, hvor innovation er i højsædet. Science tager på relevante science museer og virksomhedsbesøg.

International oplever det multikulturelle London kombineret med diverse kulturelle seværdigheder, og fitness udfordrer elevernes fysik og egne grænser med action fyldte aktiviteter i Tjekkiet.

Plan for rejsen:

Rejsen er fra 1-5 april 2019. Business og Science tager til Berlin, International til London og Fitness til Tjekkiet.

Ansvarlige lærere:

Claudia Ruthenberg, Elsebeth Holtze, Kristian Rud, Marianne Moss, Annette Christensen, Anne B. Pedersen, Sandie Fornes og Majken Søndergaard.

Skitur**Formålsbeskrivelse:**

At styrke idrætslige elementer og medvirke til gode sociale rammer som kan danne grundlag for et godt fællesskab.

Plan for rejsen:

Under opholdet på HE vil alle elever komme på en årlig skitur med skiskole. Skiskolen vil indeholde undervisning i alpint skiløb og snowboard. Opdelingen på hold foregår efter niveau (der inddeles på 4 niveauer, fra begynder til meget øvet). Holdene består af mellem 7-10 elever med én instruktør tilknyttet. Der vil de 4 første dage af skiskolen være undervisning 4 timer om dagen, men på 5. dagen vil der primært være frit skiløb. Under hele skiskolen vil der døgnet rundt være det fornødne tilsyn. I dagtimerne en lærer ved hytterne og en i varmestuen. Muligheden for at skifte hold vurderes dagligt, når instruktører og tilsynsfolk holder møde.

Eleverne bor i kontaktgrupper, og hver gruppe har sin egen hytte. Kontaktlæreren kommer hver aften på besøg for at høre om dagens gang og for at hyggesnakke med eleverne. Evt. problemer tages naturligvis op. Alle kontaktgrupper får udleveret en kasse med madvarer, toiletpapir, rengøringsartikler ol. Maden er lavet på forhånd og eleverne skal i hytterne blot varme maden op.

Instruktørerne deltager så vidt muligt i skikurser for at fremme fagligheden. Skolens almindelige regler er gældende på hele skituren.

Skituren foregår i uge 6 og næsten alle ansatte deltager, enten som instruktører eller som tilsyn. Turen derop og hjem foregår i busser. Efter ankomsten til skistedet den første morgen får eleverne morgenmad og skifter tøj, så de er klar til at komme ud at stå på ski med det samme. På hjemturen får eleverne aftensmad.

Ansvarlige lærere:

Carsten Pedersen og Kristian Rud